

Parlamentul României
Senat

PREȘEDINTE

București 29.06.2006
Nr. L-333

Domnului

Senator ADRIAN PĂUNESCU
PREȘEDINTELE COMISIEI PENTRU CULTURĂ, ARTĂ
ȘI MIJLOACE DE INFORMARE ÎN MASĂ

În temeiul articolului 105 din Regulamentul Senatului, în ședința din 29 iunie 2006, plenul Senatului a hotărât trimiterea spre *reexaminare a proiectului de lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.183/2005 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind înființarea Fundației Publice Româno-Ungare „Gojdu”, semnat la București la 20 octombrie 2005 (procedură de urgență)*, în vederea întocmirii raportului suplimentar, împreună cu Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări.

În acest sens, vă anexăm extras din stenograma ședinței Senatului din data de 29 iunie 2006.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu

Parlamentul României
Senat

PREȘEDINTE

București 29.06.2006
Nr.L.333.

Domnului

Senator PÉTER ECKSTEIN-KOVÁCS
PREȘEDINTELE COMISIEI JURIDICE, DE NUMIRI,
DISCIPLINĂ, IMUNITĂȚI ȘI VALIDĂRI

În temeiul articolului 105 din Regulamentul Senatului, în ședința din 29 iunie 2006, plenul Senatului a hotărât trimiterea spre *reexaminare a proiectului de lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.183/2005 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind înființarea Fundației Publice Româno-Ungare „Gojdu”, semnat la București la 20 octombrie 2005 (procedură de urgență)*, în vederea întocmirii raportului suplimentar, împreună cu Comisia pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă.

În acest sens, vă anexăm extras din stenograma ședinței Senatului din data de 29 iunie 2006.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu

Supun votului dumneavoastră raportul cu cele 23 de amendamente admise. Înțeleg că toate grupurile sunt de acord. Vă rog să votați.

Rog toată lumea să voteze.

Cu 82 de voturi pentru, 3 împotriva și o abținere, raportul cu amendamentele au fost adoptate.

Supun votului dumneavoastră proiectul de lege în care vom opera cele 23 de amendamente. Vă rog să votați.

Rog toată lumea să voteze.

Cu 85 de voturi pentru, nici un vot împotriva, 2 abțineri, proiectul de lege a fost adoptat.

*

Trecem, stimați colegi, la pct. 17 – proiectul de lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 183/2005 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind înființarea Fundației Publice Româno-Ungarea „Gojdu”, semnat la București, la 20 octombrie 2005.

Domnul Ioțcu, aveți cuvântul. Microfonul 2, vă rog.

Domnul Petru Nicolae Ioțcu:

Domnule președinte,

Vă rog să-mi permiteți să fac o propunere, și anume, aceea de a retrimite la comisie această ordonanță . Această propunere vine în urma consultării cu liderii de grupuri și facem această propunere în speranța că vom găsi împreună o soluție pentru a veni în sprijinul Bisericii Ortodoxe Române.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnul senator Solcanu. Vă rog, microfonul 3. Stimați colegi,
vă rog să luați loc.

Domnul Ion Solcanu:

Domnule președinte,

Mai este o chestiune de fond care trebuie spusă în plenul
Senatului, și anume, aceea că așteptăm

din partea domnului ministru Ungureanu o notă către comisiile de specialitate, în legătură cu negocierea sau discuția care a urmat să aibă loc între minister și Biserica Ortodoxă Română. Dorim o notificare sau o informare pe care să o facă distinsul domn ministru, Mihai Răzvan Ungureanu, în legătură cu această chestiune. Și, în esență, suntem de acord cu ceea ce a propus domnul senator Ioțcu.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Mulțumesc. Deci, vă propun retrimiteră la comisii. Se așteaptă informații suplimentare, în vederea luării unei decizii corecte. Vă rog să votați.

Cu 72 de voturi pentru, 7 voturi împotriva și 4 abțineri, s-a aprobat retrimiteră la comisii.

*

Stimați colegi, trecem la punctul 20 de pe ordinea de zi, proiect de lege privind unele măsuri pentru privatizarea Băncii Comerciale Române – S.A.

Domnul senator Ungheanu Mihai.

Domnul Mihai Ungheanu:

Domnule președinte, reiterez propunerea ca acest proiect de lege să nu se dezbată astăzi. Este un viciu de procedură important, dar, de fapt, sunt mai multe chestiuni. Nu am avut suficient timp. Trebuie să treacă trei zile de la depunerea documentelor și documentele au apărut astăzi. Este iarăși ceva complicat, ceva stufos. În plus, atrag atenția că termenul de adoptare este la 30 de zile după vacanța parlamentară. Nu era nici un motiv serios pentru ca acum să fie introdus în programul

Parlamentul României
Senat

PREȘEDINTE

București 15-06-2006
Nr. ...L.233.....

Domnului

Senator ADRIAN PĂUNESCU
PREȘEDINTELE COMISIEI PENTRU CULTURĂ, ARTĂ
ȘI MIJLOACE DE INFORMARE ÎN MASĂ

În temeiul articolului 105 din Regulamentul Senatului, în ședința din 15 iunie 2006, plenul Senatului a hotărât trimiterea spre *reexaminare a proiectului de lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.183/2005 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind înființarea Fundației Publice Româno-Ungare „Gojdu”, semnat la București la 20 octombrie 2005 (procedură de urgență)*, în vederea întocmirii raportului suplimentar, împreună cu Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări.

În acest sens, vă anexăm extras din stenograma ședinței Senatului din data de 15 iunie 2006.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu

Parlamentul României
Senat

PREȘEDINTE

București 15.06.2006
Nr. ...4.333.....

Domnului

Senator PÉTER ECKSTEIN-KOVÁCS
PREȘEDINTELE COMISIEI JURIDICE, DE NUMIRI,
DISCIPLINĂ, IMUNITĂȚI ȘI VALIDĂRI

În temeiul articolului 105 din Regulamentul Senatului, în ședința din 15 iunie 2006, plenul Senatului a hotărât trimiterea spre *reexaminare* a *proiectului de lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.183/2005 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind înființarea Fundației Publice Româno-Ungare „Gojdu”, semnat la București la 20 octombrie 2005 (procedură de urgență)*, în vederea întocmirii *raportului suplimentar*, împreună cu Comisia pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă.

În acest sens, vă anexăm extras din stenograma ședinței Senatului din data de 15 iunie 2006.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu

E X T R A S

din stenograma ședinței Senatului din 15 iunie 2006

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Stimați colegi, trecem la punctul 12, așa cum ați solicitat și ați votat, proiectul de Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 183/2005 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind înființarea Fundației Publice Româno - Ungare “Gojdu”, semnat la București, la 20 octombrie 2005.

S-a răspuns la întrebări. Suntem la începutul dezbaterilor generale.

Invit Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă. Vă rog să vă ocupați locurile.

Stimați colegi, vă anunț că va asista la dezbaterile acestui proiect de lege Înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Ardealului Laurențiu Streza.

Vă rog să luați loc !

Stimați colegi, intrăm pe dezbateri generale.

Din partea Ministerului Afacerilor Externe – domnul Ungureanu este la Consiliul Europei, astăzi – este prezent însă, domnul secretar de stat Lucian Leuştean.

Dezbateri generale, stimați colegi. Vă rog să vă înscrieți la cuvânt la dezbateri generale.

Domnul senator Adrian Păunescu, vă rog, aveți cuvântul.

Domnul Adrian Păunescu :

De aici sau de acolo ?

Domnul Nicolae Văcăroiu :

La tribună. Acolo, vorbiți numai în calitate de președinte de comisie.

Domnul Adrian Păunescu :

Domnule președinte,

Domnilor colegi,

Înalt Prea Sfinția Voastră Laurențiu Mitropolit al Ardealului,

În ciuda aparențelor obișnuite, contrar înălțimii pitice de la care ne adresăm, din păcate, istoriei, astăzi, ne e dat să ne angajăm în bătălia pentru limpezirea unui adevăr istoric.

Întreaga mea copilărie și adolescență, am parcurs cărțile de istorie ale neamului meu și am fost zguduit de incapacitatea negociatorilor români de a câștiga drepturi firești, drepturi naturale, drepturi logice pentru poporul pe care-l reprezentau. Rareori am avut satisfacția unor victorii prin forța argumentelor și, de cele mai multe

ori, nimic nu s-a putut consfinți cu cerneală dacă nu s-a plătit anterior cu sânge.

Trăim o clipă ciudată de istorie, o clipă de istorie în care adevărurile și minciunile călătoresc împreună într-o devălmășie care le face din ce în ce mai puțin distincte. Adevărurile și minciunile se împletesc și se condiționează. Există chiar o anumită tehnică în viața politică internațională de a determina existența adevărurilor prin forța minciunii.

Cazul acestui act săvârșit de Guvernul de la București în toamna trecută este mult mai rudă cu Dictatul de la Viena și mult mai puțin rudă cu ceea ce ar fi putut fi el, ca act istoric, în condițiile în care România și Ungaria sunt două țări angajate pe același drum și înăuntrul aceleiași Europe.

N-am să insist asupra lăcomiei unora dintre contemporanii noștri de dincolo de graniță. În fond, fiecare va încerca să obțină cât poate din conviețuirea cu istoria. Curios și condamtabil mi se pare felul în care Guvernul de la București a negociat acest pact samavolnic care pornește de la una dintre cele mai teribile încălcări ale dreptului la proprietate și anume, consideră Fundația „Gojdu”, cea din istorie, cea de atâtea ori rănită și umilită, cea de atâtea ori crucificată, drept temei pentru propriile dezvoltări ale unui populism est-răsăritean care nici măcar nu face bine popoarelor ungar și român. Și nu face bine pentru că pleacă de la o eroare, Fundația publică „Gojdu”, fundația româno-maghiară întemeiată de Guvernele de la Budapesta și București, pleacă

de la ideea că poate face orice cu moștenirea „Gojdu” aflată și acum, după decenii și decenii de lupte, în situația de a nu avea statutul precis și corect pe care-l merită și la care consimțiseră, în 1937, și cele două Guverne de la București și Budapesta. N-aș vrea să cred că Guvernul de la Budapesta a așteptat din 1937 până în 1940 să vină un dictat care să ia atâtea din drepturile firești ale românilor și care să ciuntească Transilvania și s-o urce din nou pe cruce pentru a pune capăt dialogurilor firești dintre cele două țări cu privire la moștenirea „Gojdu”.

Mi se pare foarte curios, mi se pare nedrept, mi se pare imoral, că Guvernul României nu a înțeles să stea de vorbă cu proprietarii acestei Fundații care sunt ortodocșii transilvăneni, nu a înțeles să respecte voința Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal care niciodată nu a fost întrebată ce perspectivă crede că se cuvine acestei fundații a românilor ortodocși.

Prin mișcările pe care le consider, pur și simplu, puerile, cele două Guverne au ajuns la concluzia că nu e bună Fundația cum a gândit-o cel ce a întemeiat-o și i-a dat substanța, banii, casele, toată averea. Nu ! Trebuie făcute mici corecturi, atât de mici încât se schimbă total sensul și destinația acestei fundații. Adică: să se ia dreptul românilor de a-și gospodări singuri moștenirea „Gojdu”, să fie invitat să participe la această moștenire și Guvernul maghiar, deși Guvernul român n-are el însuși dreptul de a pune mâna pe ceea ce nu-i aparține. Fundațiile unei țări nu sunt proprietate a guvernului acelei

țări. În fine, clădirile aflate în discuție la Budapesta au fost trecute ca gazdă a Fundației publice „Gojdu”. Ce gest mai imprudent și – așa spune – ce gest mai demascator decât acesta, că toate casele Gojdu, palatele Gojdu devin masa de manevră a Guvernului român.

Apar aici inconveniente grave, de ordin procedural. Se petrec abuzuri istorice care îndepărtează de noi perspectiva regăsirii acelei Fundații „Gojdu”, așa cum a fost gândită și lăsată ea moștenire poporului român ortodox al Transilvaniei.

Să nu uităm valorile care au trecut prin bursele acestei Fundații, valori excepționale. Fundația „Gojdu” a ajutat la iluminarea poporului român, recrutând copiii de țărani, de învățători, de preoți și de meseriași din Ardeal și, înarmându-i cu carte, le-a dat perspectiva de a înțelege istoria și, în anumite cazuri, le-a dat și curajul de a o schimba.

Cine ne dă nouă dreptul să asistăm pasivi la acest act ilegal, capitular, care, în loc să restituie Fundației „Gojdu”, și numai ei, bunurile de toate felurile lăsate moștenire de Gojdu și înmulțite între timp, ia ceva din Fundația „Gojdu”, împarte la doi, mai împarte la toți tinerii de toate originile, deși nimeni nu-i îndreptățește pe cei ce țin acum în mâini frâiele acestei Fundații, și risipește nu numai Fundația, nu numai averea ei, dar risipește și speranța noastră. În fond, aceasta pare a fi o rezolvare în locul rezolvării de fond.

Guvernul Ungariei n-are cum să se sustragă cursului firesc al Europei de restabilire a adevărului și dreptății în toate țările democrate, în toate statele de drept.

Nu este mulțumitor răspunsul ministrului de externe român, precum că *Guvernul de la Budapesta nu face restituiri. A face restituiri, în cazurile întemeiate pe care le aducem în discuție, înseamnă a te conforma cursului pe care l-au luat lucrurile în Europa ultimelor decenii.*

Exemplul României trebuie urmat în această privință, chiar dacă noi am restituit, uneori, și ceea ce nu era de restituit, ceea ce a fost obținut prin fals în acte și prin forțarea justiției. Dar se pare că este de preferat un abuz de bine, abuzului de rău și, în această situație, Guvernul de la Budapesta nu poate rămâne indiferent la felul în care decurg lucrurile în Europa.

Ar fi toate motivele, ar fi toate criteriile să ne batem pentru dreptatea Fundației Godju din Sibiu. Nu avem dreptul să tăcem sau să furăm, să luăm ceea ce este al Fundației Godju și să dăm cui ni se pare nouă că merită în momentul de față, să premiem, cu samavolnicie, ispite contemporane, când este de rezolvat o problemă istorică.

Alaltăieri, în ședința Biroului permanent al Senatului am propus colegilor noștri să invităm la această discuție și pe ierarhii ortodocși din Ardeal, și să invităm și pe Întâi Stătătorul Bisericii Ortodoxe Române, Patriarhul Teoctist. S-au făcut demersuri. Din păcate, există prea multă suspiciune între noi și cum vă spuneam, uneori, minciuna și adevărul umblă împreună. Nu am putut convinge decât pe Mitropolitul Ardealului, Înalt Prea Sfinția-Sa Laurențiu, să vină aici, printre noi și îi

mulțumesc pentru faptul că dă o notă înaltă adunării noastre prin prezența Sa.

Eu cred, pe de altă parte, că ar fi îndestulător pentru istoria Senatului României, dacă plenul acestui Senat ar fi de acord ca, în cadrul unei scurte adresări către noi toți, Înalt Prea Sfinția-Sa Laurențiu să spună esența lucrurilor din Fundația Godju.

Aici, noi vom vota. De votul nostru depinde calea pe care o va lua nu numai Fundația Godju de azi, ci și calea pe care o vor lua acei oameni curajoși și luminoși care vor înțelege să pună banul lor și averile lor în slujba iluminării națiunilor. Este o obligație de conștiință și eu sper ca Senatul României să recomande Guvernului să facă oricâte fundații dorește cu Guvernul de la Budapesta, dar nu Fundația Godju și nu în casele Godju. Este destul spațiu pe lume pentru a construi prezentul și viitorul. Nu trebuie manevrat trecutul. Avem un exemplu genial de pragmatism și spiritualitate în această Fundație Godju. Vă spuneam că am parcurs în copilărie, cu tristețe și uneori cu indignare, cărțile de istorie în care ai noștri nu știau să se bată pentru drepturile noastre.

Haideți să avem conștiința întreagă că nu am cedat într-o chestiune de fond și că știm să ne batem și pentru viitorul nostru, dacă știm să recuperăm cu demnitate trecutul nostru.

Așa să ne ajute Dumnezeu! (*aplauze*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Stimate colege și stimați colegi,

O singură precizare. Conform prevederilor Regulamentelor noastre, de la tribuna Senatului, din păcate, nu pot lua cuvântul cei care asistă, ci numai inițiatorii, care sunt membri ai Guvernului, senatorii, deputații sau președintele României când adresează un mesaj celor două Camere. Aceasta este regula. Sigur, dacă Înalt Prea Sfinția-Sa Laurențiu are un mesaj, colegii senatori pot să-l prezinte.

Vă rog, dacă din partea celorlalte grupuri parlamentare se dorește să se ia cuvântul?

Domnul senator Corneliu Vadim Tudor, Grupul parlamentar al Partidului România Mare.

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Doamnelor și domnilor colegi,

Înalt Prea Sfinția-Voastră,

Astăzi, este 15 iunie. Poate că nu este întâmplător că tocmai astăzi dezbatem chestiunea Fundației Godju. De ce? Fiindcă ziua de 15 iunie are o semnificație aparte, ea situându-se sub semnul de foc al Luceafărului.

La 15 iunie 1889, în jurul orei 4.00 dimineața, se stingea, pe un pat mizer al stabilimentului dr.Șuțu de pe str.Plantelor din București, singur, în fața îngerului morții, hulit atunci și ultragiat și acum, după 117 ani, geniul tutelar al civilizației naționale, Mihai Eminescu. Cuvine-se a ne aduce mereu aminte de el, măcar pentru a vedea în ce fel s-ar fi comportat un asemenea om integru și iubitor de țară, într-o situație sau alta.

În textele politice ale lui Eminescu am găsit ceva care se potrivește de minune, o minune tristă, desigur, la ceea ce se întâmplă acum. Acum, adică în aceste vremuri de ocară, în care noi, românii tot dăm în brânci să cedăm ceea ce este al nostru, ba chiar ne creăm justificări și ne și umilim.

Să nu uităm scandalosul Tratat cu Ucraina, să nu uităm cum un alt ministru de externe prezenta, în numele României, scuze Germaniei, de mama focului, asta de parcă noi, românii ocupaserăm și jefuiserăm Berlinul în primul război mondial, și de parcă tot noi, românii impusesem nemților Pactul Ribbentrop-Molotov și Dictatul de la Viena, bombardând și Teatrul Național din București.

Unde or fi învățat diplomații aceștia mai noi o asemenea conduită?

Cine le-o fi băgat în cap că dacă te cocoșezi și mergi în genunchi, la tot felul de canose inventate, faci gesturi europene bine apreciate și răsplătite.

Regretatul actor Peter Ustinov avea o vorbă de spirit valabilă și în cazul unora de pe cheiul Dâmboviței: *Un diplomat nu este altceva decât un ospătar căruia i se permite, din când în când, să ia loc.* Firește, nu putem generaliza. Dar iată ce zicea Eminescu în „*Timpul*”, la 14 noiembrie 1880, citez: *„Am ajuns, în adevăr, în această Americă dunăreană ca tocmai românii să fie tratați ca străini, să se simtă străini în țara lor proprie. Toate capetele unor rase degenerare, care s-au îngrămădit în orașele României, toate craniile*

cu câte 5 dramuri de creier, fără seriozitate și adâncime, toți microcefalii și toate stârpiturile Peninsulei Balcanice apar în acest bal mascat, sub formă de reputații uzurpate, de mari oameni de știință fără carte. Toată această plebe s-a constituit în stăpâna poporului românesc: libertate, egalitate, fraternitate. Ce este mai frumos în lume decât ca tot ce se scurge în România ca într-o mlaștină să fie liberi ca noi, egali cu noi, frate cu noi. Și, pe când această plebe se înmulțește pe zi ce merge, neamul nobil și drept, care cutremura odată pământul, la un semn al lui Mircea Basarab - el se referă la Mircea cel Bătrân, desigur -, sărăcește, scade și moare”. Am încheiat citatul.

Așa face Guvernul acum, sărăcește acest neam, cu aparența că îl îmbogățește. Știți deviza guvernărilor de dreapta încă din 1997: *Pentru a ne fi mai bine, trebuie, întâi, să ne fie mai rău, din ce în ce mai rău.*

Dar cine a stabilit treaba asta, domnilor de la Ministerul Afacerilor Externe?

Cine tot dictează peste capul poporului român?

Cine sunteți voi, în definitiv, de dispuneți de bunurile acestui popor?

Cine v-a băgat în cap că reprezentați ceva în țara asta?

Cine confiscă tradițiile și moștenirile testamentare ale poporului român, cu aparența că ne face un bine nemaipomenit?

Mulțumim, dar nu avem nevoie de binele vostru!

Partidul România Mare își exprimă indignarea față de înstrăinarea sistematică a patrimoniului național de către „*Patrulaterul Negru*”, pe care eu l-am botezat așa, să țineți minte: *PNL-PD-UDMR-PC*.

Ultimele două acte trădătoare sunt: așa-zisa retrocedare a Castelului Bran către un individ obscur, pe nume Habsburg și nu mai știu cum, de care nu a auzit nimeni până acum, și, respectiv, prin Ordonanța Godju.

Dacă în privința Castelului Bran avem de-a face cu complicitatea diabolică a ministrului culturii și cultelor, Adrian Iorgulescu, mare minune dacă peste doi ani, ca în *cazul fregatelor*, despre care tot eu am tras semnalul de alarmă în 2004, n-o să aflăm că este o șpagă și aici, dar și cu complicitatea versatului avocat american Marc Maier.

În ceea ce privește Ordonanța Godju, este vorba de o nouă capitulare în fața pretențiilor nerușinate ale UDMR. Pentru cei care nu sunt prea familiarizați cu moștenirea Godju, mă văd nevoit să prezint unele date:

Emanuil Godju a fost un român bogat, care a trăit în perioada 1802-1870, la Viena și Budapesta. Deschid o paranteză: foarte mulți români, de fapt erau aromâni la origine, au constituit armătura financiară a Imperiului Austriac și, ulterior, Austro-Ungar. Cine merge la Cimitirul Central din Viena va vedea că, la maximum 15 metri, vizavi de mormântul lui Ludwig van Beethoven, se află un aromân de-al nostru, baronul Nicolae Dumba. Ei își împletesc rădăcinile și oasele în același pământ al aceluși sanctuar. Asta mi se pare cea mai

mare onoare pe care a atins-o în istorie un compatriot de-al nostru, că este vecin de eternitate cu cel care a compus Pastorală și Oda Bucuriei.

La 4 noiembrie 1869, simțindu-și sfârșitul aproape, Godju își face testamentul, prin care lasă, cu limbă de moarte, ca, în cea mai mare parte a sa, averea să-i fie administrată în cadrul unei fundații care să-i poarte numele. Moare la 3 februarie 1870, fiind înmormântat în sectorul ortodox al Cimitirului budapestan Kerepesi.

În ce constă averea lui?

Pentru cei care vorbesc de această moștenire, dar nu știu mare lucru, pentru că asta este situația, este grea cartea, este o anumită superficialitate în abordarea unor asemenea probleme:

Este vorba de un complex arhitectonic compus din 8 edificii, fiecare de câte 4 etaje, 7 dintre clădiri fiind amplasate în lanț continuu și legate printr-un lung pasaj, toate fiind situate în centrul Budapestei. Acestea se numesc, cu un termen generic, *Curțile Godju*. A mai lăsat în urmă mari valori bancare, bani lichizi și numeroase obiecte de preț. Valoarea totală este estimată, acum, la peste 2 miliarde de euro. Degeaba încearcă unii să subestimeze această valoare. Așa cum reiese din documentarul întocmit de *Fundația Strategicon*, după care reproduc unele date de față, „la 3 luni de la moartea lui, se înființează prima reprezentanță a Fundației Godju, sub patronajul Congresului Național Bisericesc Ortodox, ea fiind condusă de Mitropolitul Andrei Șaguna”.

În perioada 1870 – 1918, Fundația Godju acordă 4.455 de burse de studii și 928 de ajutoare financiare tinerilor români ortodocși din Ungaria și Transilvania, la universități vestite din Berlin, Heidelberg, Graz, Innsbruck, München, Lausanne, Lemberg sau Lvov, Paris, Tübingen, Budapesta, Viena, Cernăuți, Cluj.

Între cei care au beneficiat de Bursele Godju se numără tineri ca Octavian Goga, Victor Babeș, Valeriu Braniște, Traian Vuia, Ioan Lupaș, Silviu Dragomir și alții.

În conformitate cu art.249 al Tratatului de pace de la Trianon, Ungaria se obligă să restituie proprietarilor toate bunurile fundațiilor aflate pe teritoriul ei, de patrimoniul Fundației Godju urmând să beneficieze tinerii ortodocși din România, 90% din patrimoniu, din Regatul Sârbo-Croato-Sloven, viitoarea Iugoslavie și din Cehoslovacia 6%, precum și din Ungaria – 4%. În anul 1927 autoritățile ungare blochează conturile Fundației Godju din băncile budapestane. Acela a fost un prim semn de ostilitate și de atacare frontală a deciziilor de la Trianon. După câțiva ani, Germania avea să ocupe zona demilitarizată a Rinului. Era o a doua mare ofensă a Tratatului de la Versailles, pentru cei de la Ministerul de Externe, care au ei impresia că știu istoria. Nu știu istoria! Astea sunt reperele fundamentale. De treburile astea trebuie să ținem cont, ca să nu se repete și să nu se rescrie paginile negre ale istoriei europene. O teroare efectivă a fost declanșată începând cu Diktatul de la Viena, din 30 august 1940. Anii au trecut, dar bunurile, mai ales cele 8 edificii impresionante din

capitala Ungariei, au rămas, sporindu-și valoarea. În 1999, printr-o decizie a instanței judecătorești, Fundația Gojdu de la Sibiu obține recunoașterea calității sale de continuatoare a fundației omonime înființată în anul 1970. Totul evolua normal până la actul de trădare săvârșit de Guvernul Tăriceanu, fiindcă la 20 octombrie 2005, la București, este semnat Acordul între Guvernul României și Guvernul Ungariei privind înființarea unei alte Fundații Gojdu, paralelă cu cea tradițională, moștenitoare de drept. Unde în lume s-a mai petrecut așa ceva? Acesta mi se pare al treilea atac foarte grav împotriva Trianonului, din punctul de vedere al moștenirii Gojdu, după acelea din anii 1927 și 1940. Ordonanța pe care încearcă s-o treacă Guvernul prin Parlament este odioasă și a provocat reacțiile de protest ale Bisericii Ortodoxe, ale Academiei Române, ale unui număr impresionant de instituții, fundații și asociații. Venind la Senat pentru a susține această samavolnicie, tânărul ministru de externe, Mihai Răzvan Ungureanu, s-a comportat extrem de agresiv, insultând forul democratic numărul unu al țării și provocând rumoare. El a ridicat tonul, s-a înroșit la față și cu stridențe inacceptabile în glas i-a pus la zid pe aleșii poporului pe motiv că ei ar fi niște retrograzi care nu înțeleg un imperativ european. Mai era puțin și ar fi repetat, ceea ce auzim de vreo 15 ani de la căpeteniile UDMR, cum că drumul României spre Europa trece obligatoriu prin Budapesta. Atunci, mi-am adus aminte că acest Ungureanu declarase nu demult, la Viena, că România este un stat aproape federal, și vă asigur că am memorie

foarte bună. Am crezut atunci că a fost o scăpare datorită vârstei și imaturității. Acum, însă, îmi dau seama că junele acesta inteligent și cultivat, desigur, pe care nu o dată l-am apreciat, e croit strâmb și dispus să trădeze orice e românesc pentru a face carieră și a se menține într-o funcție cu mult prea mare pentru el. A nu se uita că acest fost membru supleant a C.C. al U.T.C, desigur, nimic condamtabil în asta, stă pe fotoliul unde au stat odinioară Vasile Alecsandri, Vasile Boerescu, Nicolae Titulescu, Grigore Gafencu și alții. Argumentele sale erau șmecherești. În mod concret, el încerca să convingă Senatul că e mai bine să împărțim bunurile Fundației Gojdu cu Ungaria, decât să nu căpătăm nimic. Dar de ce nu-și împart cu ei, cu ungurii, propriile lor averi? Membrii acestui Guvern de multimilionari în dolari. Ungaria e obligată prin tratate internaționale să cedeze aceste valori care sunt cuprinse într-un testament și n-au fost niciodată ale ei. În vreme ce Ungaria și ungurii din România au căpătat tot ceea ce au vrut, ba, chiar și ce n-au vrut, de la statul român: biserici, spitale, școli, muzee, grădinițe, alte imobile de utilitate publică, dar și pământuri și păduri, iată, că la rândul ei, țara vecină și, din păcate, neprietenă, nu vrea să înapoieze nimic din ceea ce posedă ilegal. Nu vrea ea! Cu o viclenie prost disimulată Ungureanu (are și un nume, parcă, predestinat) a făcut politică ungurească și a țipat la forul suprem legislativ al țării că statul român, timp de 7 ani, adică din 1999 până în 2006, n-a vrut să ia înapoi bunurile moștenirii Gojdu. Noi, însă, ne aducem aminte că în perioada 1999 – 2000 el a fost secretar de stat la

Ministerul de Externe, dar n-a făcut nimic pentru retrocedarea necesară. El a mai vorbit de politica externă a României, care ar fi, chipurile, un act de continuitate. Care continuitate tinere, aici, absent? Continuitate pe linia trădării criminale din anul 1948, când minoritarul obraznic Eduard Mezincescu, pus de agenta Moscovei Ana Pauker, fostă amantă a lui Stalin, a dat Uniunii Sovietice, printr-o simplă chitanță de mână, ca la cârciumă, Insula Șerpilor. Ce bine îi stătea României acum cu o bază strategică în Insula Șerpilor? Și, uite, că e la Ucraina, fiindcă așa au vrut înaintașii matale! Sau, poate, continuitate față de rușinosul Tratat cu Ucraina, din 1997, când dumneata erai, repet, secretar de stat la externe, prin care au fost cedate de bunăvoie Basarabia de Sud, Bucovina de Nord, Ținutul Hertza și aceeași Insulă a Șerpilor în favoarea Ucrainei, cu promisiunea mincinoasă că românii de acolo vor avea mai multe drepturi și vor trăi mai bine. Mulțumim, dar așa ceva nu servim și nu avem nevoie de o astfel de continuitate în umilință, în ticăloșie, în pagubă, în capitulare. Mereu și mereu ni se cere nouă, românilor, să cedăm, să închidem ochii, să abandonăm și, de fiecare dată, n-am primit nimic în schimb. Aduceți-vă aminte de amplasarea la Arad a statuii celor 13 generali unguri, asasini de români: 40.000 de români. O precizare, necesară. Amplasare de către Guvernul precedent. Atunci, opinia publică a fost păcălită că în aceeași zonă va fi ridicat și un monument al reconcilierii româno-maghiare, care, oricum, nu stingea mai nimic din flacăra revoltei noastre. Nici măcar această mică și insignifiantă compensație n-a fost făcută.

Stigmatul de bronz al trădării e acolo și ne sfidează pe toți, deși în 1925, Ionel I.C. Brătianu, înaintașul dumneavoastră, al celor din PNL, cu acordul regelui unificator de țară, Ferdinand cel loial, au hotărât să o demonteze. N-au distrus-o. Eu nu sunt pentru demolarea statuiilor, pentru că ele au o anumită încărcătură și s-ar putea ca Dumnezeu să-i bată pe demolatorii de statui, dar au considerat necesar că nu mai e cazul să sfideze demnitatea românilor și au dat-o jos. Și, iată, că venim noi acum, democrații, europenii, capitularzii și punem la locul lor aceste simboluri ale înfrângerii, ale neputinței noastre. În șirul numeroaselor cedări, care, - nu-i așa!? ne-ar băga în Europa, amintesc și ROMTELECOM, ROMCIM, IMGB, ARO Câmpulung, SIDEX Galați, PETROM, BCR și alte obiective și companii de interes național, care demonstrează că de la epoca fanariotă la epoca mafiotă, românii tot trebuie să facă plocoane pe la înaltele porți străine. Dar nu se mai termină o dată cu batjocura asta?! Joi, la Senat, Mihai Răzvan Ungureanu a mai mințit că Biserica Ortodoxă Română a fost informată și că e de acord. Dar, el, însuși, într-un răspuns scris, dat doamnei senator PRM Viorica Moisuc, la 28 martie 2006, recunoștea că biserica s-a pronunțat împotriva. Aici se află Înalta Sfinția Sa Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului, pe care l-am invitat personal alaltăieri și verbal, și în scris. Discuțiile privind invitarea Clerului Ortodox au fost mai vechi. Firește, a contribuit și Adrian Păunescu, dar, în urmă cu 3 săptămâni, Gheorghe Funar, cu accepția conducerii Partidului România Mare, a adresat o formulare în scris către Biroul

permanent. Nu se poate să discutăm despre români în absența românilor! Așa se discuta în Dieta din Transilvania, când nu erau români. Uite, e cazul ca în Parlamentul României să fie și românii cei mai îndreptățiți de față. Și atunci ce încredere mai poți avea într-un asemenea personaj ca Mihai Răzvan Ungureanu. De unde a învățat el să mintă, așa cum respiră? De fapt, ordonanța Guvernului Tăriceanu încearcă să se substituie testamentului scris de Emanuil Gojdu. Eu îl simpatizez pe Tăriceanu. E un intelectual, e un om plăcut la dialog, dar, probabil, suferă un brusc transfer de personalitate. El se crede Gojdu. El scrie noi testamente. Nu mai sunt valabile alea. Sunt valabile ale lui. Ei, uite, că nu înghițim o asemenea ofensă.

Această ordonanță este profund imorală și pentru că vrea să consfințească o altă Fundație Gojdu, de data asta româno-maghiară, care să anihileze dreptul legitim la moștenire al singurei și adevăratei Fundații Gojdu, întemeiată de Mitropolitul Ardealului, Andrei Șaguna și reînființată la Sibiu, în 1999, de un alt mitropolit brav al Ardealului, Antonie Plămădeală. Eu sunt convins că s-a așteptat moartea lui Antonie Plămădeală, în 2005, pentru a se da atacul final la Moștenirea Gojdu. În timpul vieții aceluia român luminat și aprig, un asemenea sacrilegiu ar fi fost cu neputință. Personal, am fost martor în anul 2002, când la prânzul pe care l-a oferit unor oaspeți la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, de Izvorul Tămăduirii, Înalt Prea Sfinția Sa Antonie, deși pe jumătate paralizat, l-a pus la punct pe un înalt oficial al județului Brașov, care cerea ca muzeul primei școli românești din

Scheii Braşovului să intre în patrimoniul statului. Precizez: al statului român, nu ungar, dar mitropolitul s-a opus categoric, reafirmând că acel locaş e al Bisericii Ortodoxe. În concluzie, ceea ce vrea să facă acum Guvernul Tăriceanu, care-l bagă la înaintare pe acest tânăr insolent, Mihai Răzvan Ungureanu, este un nou act de trădare de ţară şi se va sfârşi rău. Rău pentru Guvern. Precizez. Pentru că-şi va face duşmani în plus, atât în rândul bisericii străbune, cât şi în tot mai largi categorii ale populaţiei. Aveţi grijă că s-ar putea să nu mai apucaţi să aplicaţi prevederile acestei ordonanţe mârşave, fiindcă acest Guvern se mai menţine într-un fir de păr şi e foarte posibil să vă dăm jos de la putere chiar în următoarele zile. Să nu spuneţi că nu v-am avertizat. Nu vă jucaţi cu lucrurile sfinte ale neamului românesc! Şi în privinţa caracterului legii s-a strecurat o viclenie a guvernanţilor. Dându-şi seama că nu au numărul necesar pentru a trece infama intenţie, patrulaterul negru pretinde că ar fi vorba de o lege ordinară, care necesită o majoritate simplă, când, de fapt, dacă tot se invocă dimensiunea ei europeană, care ne-ar ajuta la aderare, caracterul este de lege organică, adică ar fi nevoie de cel puţin 69 de voturi. Fac apel la oamenii cinstiţi de care Alianţa PNL-PD şi Partidul Conservator nu duc lipsă -şi ei ştiu că-i preţuim şi dorim să se menţină cât mai mult în politica de vârf a României - să se scuture odată pentru totdeauna de jugul UDMR-ului şi să-şi recapete coloana vertebrală. Ei au exemplul PNŢCD-ului, care a dispărut din istorie, în primul rând, din cauza slugărniceii penibile faţă de această organizaţie ilegală,

antiromânească și antieuropeană. Mai trag un semnal de alarmă: poimâine, sâmbătă, 17 iunie, la Ditrău, în județul Harghita, se încearcă un bis, se încearcă o nouă proclamare a autonomiei așa-zisului Ținut Secuiesc și noi vrem să dăm Ungariei actele noastre de legitimitate istorică. Bine șade generației noastre! Eu propun, ca și colegul Adrian Păunescu, ca Înalt Prea Sfinția Sa Laurențiu Streza, pe care, repet, l-am invitat și telefonic, dar și oficial în scris, cu acordul președintelui Senatului, domnul Nicolae Văcăroiu, să ia cuvântul, firește dacă plenul este de acord, și să spună și punctul de vedere al instituției beneficiare a Moștenirii Gojdu: Biserica Ortodoxă, pe care același Eminescu, cu care mi-am început discursul, o numea Maica Străbună a Neamului Românesc. E prea mult pentru un regim politic să sfideze și Biserica Romano-Catolică, prin construcția-mamut de la Catedrala Sfântul Iosif și Biserica Ortodoxă Română. Opriți-vă, până nu vă bate Dumnezeu! Vă mulțumesc. (*aplauze*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă rog, dacă sunt intervenții din partea celorlalte grupuri? Domnul senator Prodan, din partea Grupului parlamentar Dreptate și Adevăr PNL-PD.

Domnul Tiberiu-Aurelian Prodan:

Domnule președinte,

Înalt Prea Sfinte Mitropolit,

Doamnelor și domnilor senatori,

Vin în fața dumneavoastră ca să aduc câteva completări, care să ne permită să intrăm mai adânc în fondul problemei și, poate, vom reuși să înțelegem situația apariției acestei ordonanțe. S-au făcut câteva referiri la date istorice. Vin și fac și eu niște completări și menționez la ceea ce a spus domnul senator Corneliu Vadim Tudor. În anul 1929, Ministerul Cultelor din Ungaria emite un ordin prin care înștiințează Banca Pești, că veniturile Fundației „Gojdu” nu mai pot fi repatriate în România, către Banca „Albina” și ele reveneau, în conformitate, în administrare, ministerului și ministrului culturii din Ungaria. Sigur, de aici începând, apar acele discuții care în 1937, în Acordul privind retrocedarea bunurilor Fundației „Gojdu” demarează și se încheie în anul 1940, prevăzând următoarele: Ungaria va preda României, în cele 30 de zile care vor urma intrării în vigoare a Acordului de față, întregul patrimoniu al Fundației „Gojdu”, care se găsește pe teritoriul Ungariei, cu toate drepturile și obligațiile aferente și aceasta pentru ca „zisul patrimoniu să fie pus la dispoziția organului reprezentând Fundațiunea, în acord cu scopul urmărit prin actul de fundație”. În anul 1953, în Convenția încheiată între statul român și Republica Populară Ungaria, în art.1 al Convenției se prevede: „părțile declară stinse, în mod reciproc, acele drepturi, creanțe și pretențiuni care există față de partea cealaltă, pe baza convențiilor sau a înțelegerilor încheiate înaintea eliberării celor două state de către armata sovietică”. Părțile declară, fără efect, acele dispoziții neefectuate din convențiile sau înțelegerile între cele două state, încheiate după eliberare. Deci, practic, pe fondul

problemei, acestea sunt cele două legi care creează disensiuni. Între 1998 și 2002 apare un schimb de documente diplomatice, un set de consultări la nivel bilateral, în vederea clarificării statutului juridic al bunurilor Fundației „Gojdu”, în special al imobilelor cunoscute sub numele „curțile Gojdu, din Budapesta”. Acordul privind înființarea Fundației publice româno-ungare „Gojdu”, semnat la București în 20 octombrie 2005, cu prilejul ședinței comune a celor două guverne nu invocă testamentul lui Emanoil Gojdu, și nu conține nici o prevedere care să facă referire la faptul că se cedează bunuri mobile sau imobile în contul Fundației „Gojdu”. Acordul nu limitează dreptul Fundației „Gojdu” de la Sibiu de a revendica în justiție, în Ungaria, bunurile mobile și imobile ale Fundației „Gojdu”. Acordul nu abrogă, explicit sau implicit, prevederile Acordului din 1937. Drepturile fundației, menționate în Acordul din 1937 continuă să fie valabile, de iure. Ele nu pot fi invocate de statul român, în justiția ungară, întrucât nu este proprietar. Acordul semnat nu înlătură drepturile existente, nu tranșează litigiul care are ca obiect drepturile Fundației „Gojdu” de la Sibiu și constituie cadru pentru realizarea unor proiecte cu vizibilitate, în amintirea lui Gojdu, la Budapesta. Deci, testamentul lui Gojdu continuă să fie un act juridic valabil. Acordul, în litera și spiritul său, a testamentului „Emanoil Gojdu” revine, conform prevederilor statutare, Fundației „Gojdu” de la Sibiu, care-și va continua, ca și până acum activitatea. Testamentul lui Gojdu constituie doar o sursă de inspirație pentru conceptul fundației publice româno-ungare. Vreau să fac câteva

precizări privind Fundația „Gojdu”, cu sediul la Sibiu. În anul 1996 începe să funcționeze, la Sibiu, Fundația „Gojdu”, declarată continuatoarea Fundației „Gojdu” din perioada interbelică și proprietar de drept al bunurilor Fundației „Gojdu”, prin decizia Tribunalului de la Sibiu. Statul român, prin Hotărârea de Guvern nr.1471/11.12.2003, deci Guvernul condus de Adrian Năstase, și la sugestia ministrului de externe, Mircea Geoană, desigur, și cu buna-știință a Ministerului Culturii, declară Fundația „Gojdu” de la Sibiu ca fundație de utilitate publică, acordându-i fonduri, prin Ministerul de Externe, ca să poată să-și susțină drepturile în Ungaria. Deci, Fundația „Gojdu” de la Sibiu, cu sediul central la Sibiu, primește fonduri de la statul român, angajează casă de avocați, care o reprezintă la Budapesta. Ce se întâmplă cu „curțile Gojdu”? În 1952, acestea sunt naționalizate. La 1 noiembrie 1952 trec în patrimoniul Sectorului 7 al Primăriei Budapesta, care are bunul obicei, cum au și cei din București, și introduc în „curțile Gojdu” romi și oameni foarte săraci care distrug, aproape în totalitate, aceste imobile. Se menționa de domnul senator Corneliu Vadim Tudor despre cele 8 imobile din „curțile Gojdu”. Vreau să-i precizez distinsului nostru coleg, domnul senator Corneliu Vadim Tudor că am avut bucuria și plăcerea ca, împreună cu doamna arhitect Anca Petrescu, reprezentantul Partidului România Mare, să vizităm cam o zi și jumătate „curțile Gojdu” din Budapesta. Anca Petrescu nu este alta decât cea care a construit acest palat, și care a văzut, împreună cu mine și cu ceilalți colegi, în ce stadiu se află,

actualmente, aceste „curți Gojdu”, după ce, în anul 1999, au fost eliberate de locatari. Au rămas doar pereții care reprezintă fațada acelor clădiri. Și acești pereți ar fi vrut să fie dărâmați de firma care a cumpărat aceste clădiri, dar, întrucât, sunt în patrimoniul UNESCO, nu li s-a permis demolarea. Haideți să privim, însă, în momentul de față, o realitate istorică. În anul 2004, Primăria Sectorului 7 din Budapesta, având dreptul istoric sau neavând dreptul istoric, vinde aceste „curți Gojdu” unei firme din Israel. De ce? Pentru că Sectorul 7 din Budapesta este recunoscut ca sectorul populației de etnie ebraică, care este a doua comunitate, ca mărime, din Europa. Odată intrate în circuitul civil aceste „curți” și îi întreb aici, și îi rog să fie atenți, pe distinșii noștri juriști din Partidul Social-Democrat, domnul Tărăcilă și domnul Iorgovan, care, poate nu ascultă în momentul de față, aceste clădiri au intrat în circuitul civil. Sunt proprietatea altcuiva. Cum putem noi să gândim că aceste clădiri se vor întoarce, vreodată, și-mi pare rău că trebuie să spun acest lucru, la Fundația „Gojdu” cu sediul central de la Sibiu. Permiteți-mi să vă spun că în Ungaria, în 1991, Parlamentul ungar dă o lege privind restituirea imobilelor naționalizate. Spre deosebire de distinsul, fost coleg al nostru, Bârlădeanu, care a avut un interes, în mod deosebit, ca în România imobilele să se retrocedeze în natură, în alte țări care au fost în lagărul fost comunist, în Ungaria, în Cehia și în o parte din Slovenia, aceste clădiri nu au fost retrocedate în viu, ci au fost date despăgubiri. Legea nr.32/ care se aplică în 1993, în Ungaria, și nu facem noi legi în

Parlamentul ungar, spune foarte clar că „se restituie numai acele clădiri care au aparținut cultelor religioase”. Toate celelalte clădiri sunt plătite în bani. Peste 7 miliarde de Euro plătește statul ungar, în decursul timpului, și încheie în 1998 tot ce înseamnă retrocedarea imobilelor. Cum putem noi să gândim că aceste clădiri, care acum sunt intrate în circuitul civil și unde în Ungaria nu există lege, se vor întoarce vreodată la Fundația „Gojdu”, cu sediul central la Sibiu. Îmi pare rău că trebuie să spun, sigur că doare domnule senator, sigur că doare, și pe mine mă doare, cum vă doare și pe dumneavoastră, și pe actualul Guvern îl doare, cum l-a durut și pe Guvernul Năstase, problema aceasta, și pe toți ne doare faptul că nici la ora actuală nu am obținut nici Tezaurul de la Moscova! Dar, haideți să fim puțin realiști și dați-mi voie să continui ceea ce vreau să vă spun! Deci, statul român are obligația ca să prezinte, în clar, și la ora actuală Guvernul Tăriceanu are această obligația, care este valoarea bunurilor confiscate de către statul ungar, în 1929, când trebuia returnate la Banca „Albina”. Acea valoare trebuie să revină, în urma negocierilor, Fundației „Gojdu” de la Sibiu și, mai mult ca sigur, valoarea de vânzare a imobilelor Gojdu, din Budapesta, obținută de Primăria Sectorului 7, trebuie să fie banii care trebuie să se întoarcă la Fundația „Gojdu” de la Sibiu. Dar trebuie să fim realiști. Clădirile, aceste imobile nu se vor întoarce niciodată. Se preciza, de către domnul senator Adrian Păunescu, despre faptul că Biserica Ortodoxă nu ar fi avut cunoștință despre aceste negocieri, și cu permisiunea

dumneavoastră, vreau să fac câteva precizări: propunerea de înființarea a Fundației publice româno-ungare „Gojdu” a fost discutată, în mai multe rânduri, cu Fundația „Gojdu” , cu sediul central de la Sibiu; reprezentanții Fundației „Gojdu” de la Sibiu au participat la două runde de negocieri româno-ungare, la nivel de experți, privind problematica Fundației „Gojdu”. La negocierile bilaterale și la discuțiile cu Ministerul Afacerilor Externe al Ungariei, Fundația „Gojdu” de la Sibiu a fost reprezentată de prof.preot Aurel Pavel, președintele Fundației „Gojdu”, cu sediul la Sibiu și de reprezentantul mitropolitului și al Fundației, prof.dr. Cornel Sigmirean. Mai mult de atât, activitatea și statutul Fundației „Gojdu” de la Sibiu nu au constituit subiecte de negociere între România și Ungaria. Fundația „Gojdu” de la Sibiu are calitate procesuală activă și, în virtutea acesteia, poate continua demersurile, întrucât are și fonduri date de statul de român, prin Ministerul de Externe, deci, poate continua demersul de retrocedare a bunurilor Fundației „Gojdu” în instanța ungară. Ce vreau să mai precizez: în cadrul negocierilor bilaterale, partea română a menționat continuitatea Fundației „Gojdu”, ca argument pentru necesitatea includerii reprezentanților acestora în Consiliul director al fundației publice româno-ungare „Gojdu”. Deci, din Consiliul director, principalul organ decizional administrativ și de reprezentare, vor face parte un reprezentant cleric și un reprezentant laic al Fundației „Gojdu” de la Sibiu. Deci, este important să se stingă acuratețea dintre sferile de activitate a celor două persoane juridice,

Fundația publică româno-ungară „Gojdu” și Fundația „Gojdu” de la Sibiu. Ce vreau să vă mai precizez? Domnule senator, vă rog să-mi mai permiteți un aspect! Că acest proiect, vreau să vă menționez, nu aș fi spus treaba aceasta, dacă nu interveneați, dar proiectul Fundației publice româno-ungare „Gojdu” și fac această precizare acolo, sub egida căreia se realizează o serie de proiecte, deci Institutul parteneriatului strategic româno-ungar, Biblioteca „Emanoil Gojdu”, Muzeul „Emanoil Gojdu”, acordarea de burse românilor aflați în această fundație, se discută în prezența părților ungare, la București, în decembrie 2002. Eu vreau să-i mulțumesc, pentru fair-play-ul de care a dat dovadă, domnului academician Răzvan Theodorescu, că a recunoscut și recunoaște că această inițiativă aparține Guvernului Năstase și dumneavoastră, ca reprezentant al partidului care a fost la guvernare, domnule senator Adrian Păunescu, poate ar trebui să vă întrebați: de ce colegii dumneavoastră au avut această inițiativă, pentru că ei, de fapt, sunt inițiatorii acestui proiect. Deci, vă rog să-mi permiteți! Chiar dacă nu este forma așa, dar nu modul în care pune ...
(Rumoare în sală) Atenție, nu modul în care se pune problema ...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator, vă rog foarte mult!

Domnul Tiberiu Aurelian Prodan:

Noi ajungem la o anumită situație delicată, la ora actuală. Guvernul român și Guvernul ungar văd că aceste clădiri pleacă în circuitul civil. Ce hotărâsc ei atunci? De fapt, ce se hotărăște în anul

2002, onorabile coleg! Hotărăsc ca să cumpere câte un pic din centrul Curților Gojdu în care să funcționeze aceste instituții? De ce să cumpere acel centru? Să-l repare, să-l utilizeze, ca să rămână pe locul unde au funcționat Curțile Gojdu.

Dacă nu se va întâmpla acest lucru și vom face un Centru Cultural Român-Ungar, cum sugerează domnul senator Adrian Păunescu, în altă parte și sub un alt nume, puteți să știți că, votând acest lucru, despre Curțile Gojdu nu vom mai auzi niciodată.

Aceste clădiri intră în circuitul civil, – și sunt intrate! -, vor deveni un centru comercial, până și placa comemorativă care se află pe peretele exterior al Curților Gojdu va dispărea. (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnule senator, aceste clădiri sunt cumpărate de o firmă care a dat zeci de milioane pe acestea și bagă sute de milioane de euro pentru refacerea lor. Haideți să trăim o realitate. (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Se știe. Domnule senator...

Domnul Tiberiu Aurelian Prodan:

Ca să închei... (*discuții, rumoare, vociferări*) Văd că prezentarea acestor date reale creează o serie de discuții.

Nu, nu, nu... (*discuții, rumoare, vociferări*)

Deci, stimați colegi, dacă nu vom vota această ordonanță, nu va fi nici o problemă. S-a încheiat cu Curțile Gojdu. Votând pentru

această ordonanță, va funcționa biblioteca, va funcționa muzeul și ce vreau să vă spun? (*discuții*)

În șederea mea de la Budapesta am avut plăcutul moment să mă întâlnesc cu un grup de tineri, cetățeni maghiari de etnie română, care ne-au rugat – și vă roagă și pe dumneavoastră – să le dați șansa să funcționeze acest centru.

Vor să aibă un centru unde să se întâlnească în zilele de Crăciun, Anul Nou, Paști... (*discuții, rumoare, vociferări, râsete*)

... să-și recâștige obiceiurile românește. Atenție, vorbesc românește. Și dacă mai vreți să vă spun ceva, am rămas chiar foarte plăcut surprins ca, umblând prin Budapesta... (*discuții, rumoare, vociferări*)

...la 5-6 cetățeni să aud vorbindu-se în limba română. Iar acei tineri din Budapesta...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator, vă rog să încheiați și nu mai dialogați cu sala.

Domnul Tiberiu Aurelian Prodan:

...își doresc o biserică ortodoxă și îmi doresc acest centru. Deci este mai mult ca imperios necesar să votăm pentru această ordonanță. Vă mulțumesc, stimați colegi. (*discuții, rumoare, vociferări, râsete*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă dau imediat cuvântul...

Domnul Corneliu Vadim Tudor (din sală):

Drept la replică!

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Procedură, domnul senator Ungheanu. Microfonul 2. Tot procedură, domnul Iorgovan. Da?

Domnul Șerban Nicolae (din sală):

Dreptul la replică.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Nu v-a pomenit numele.

Domnul Șerban Nicolae (din sală):

Ba da. (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Mihai Ungheanu:

Domnule președinte, domnilor colegi, când pot începe? (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă rog, domnule senator. Aveți cuvântul, domnule senator Ungheanu. Microfonul 2.

Domnul Mihai Ungheanu:

Domnule președinte,

Doamnelor și domnilor colegi,

Aș vrea ca aici, mai ales după un asemenea discurs, să se audă cuvântul și Bisericii române. Avem între noi pe IPS Mitropolitul Ardealului. (*rumoare, discuții*)

Aș vrea să susțin această propunere excepțională a mea – eu știu că Regulamentul nu permite – dar atrag atenția că eu nu propun aici,

din partea grupului, o nepoată care să se joace pe claviaturile unui vot parlamentar... (*discuții, rumoare, vociferări*)

... este un mitropolit al României.

Eu vreau să amintesc celor de față când capii Bisericii făceau partea din Parlamentul României. (*rumoare, discuții*) Această Constituție pe care o avem a uitat acest lucru. Este bine să auzim cuvântul Bisericii aici și să găsim o soluție... (*rumoare, discuții*)

...conform necesităților noastre, ca Biserica să se poată pronunța în legătură cu această chestiune. Un mitropolit al Ardealului, Șaguna, a deschis drumul...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă mulțumesc, domnule senator.

Domnul Mihai Ungheanu:

Este bine să auzim și cuvântul invitatului nostru. (*rumoare, discuții*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

S-a înțeles. S-a înțeles propunerea dumneavoastră. Domnul senator Iorgovan, microfonul 3.

Domnul Antonie Iorgovan:

Domnule președinte,

Onorat Senat,

V-aș ruga să-mi permiteți să vă rețin atenția asupra art.98 alin.3 din Regulamentul Senatului.

"În cazuri justificate, la cererea oricărui senatori, Senatul poate aproba, cu votul deschis al majorității senatorilor prezenți, să se dea cuvântul la dezbateri generale și altor senatori."

Domnule președinte, v-aș ruga respectuos să aveți în vedere, și cer un vot în acest sens. Vedeți? De la grupul nostru a vorbit cineva, a vorbit un literat, un om de cultură, dar nu un specialist în probleme tehnice, juridice.

După părerea mea, care este cazul justificat, este problema de neconstituționalitate. Înainte de a discuta istorie și alte aspecte de natură sentimentală, politică etc., trebuie să vedem dacă noi suntem cu această ordonanță în Constituția României sau nu.

Aș ruga respectuos, 5 minute cu ochii pe ceas, aș spune câteva argumente în acest sens.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă mulțumesc. Am reținut cele două propuneri. (*rumoare, discuții*) Vă rog foarte mult!

Consult celelalte grupuri care nu au luat cuvântul dacă doresc să ia cuvântul.

Din partea Grupului Conservator, domnul senator Gavrilă Vasilescu. Aveți cuvântul, domnule senator.

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Înalt Preasfinția Voastră,

Doamnelor și domnilor senatori,

Am ascultat cu foarte multă atenție pe antevorbitorii mei și nu este prima oară când i-am ascultat în legătură cu acest subiect, ci am avut prilejul să-i ascult pe unii dintre ei și în Comisia juridică de numiri, disciplină, imunități și validări unde s-a discutat proiectul de act normativ de aprobare a Acordului, și în Biroul permanent al Senatului.

Doamnelor și domnilor senatori,

Înalt Preasfinția Voastră,

Vreau să înțelegem un lucru. Vorbim despre două entități juridice total distincte – și vorbește juristul în momentul acesta și mă voi strădui să vorbească notarul și mai puțin senatorul. Nu există nimic în care una să fie amestecată cu cealaltă, decât numai numele Gojdu; nici denumirea – s-a spus la un moment dat de ce denumirea fundației, să fii schimbat denumirea! Vă rog să deschideți Acordul și veți vedea că denumirea fundației care s-a constituit prin Acord este "*Fundația Publică Româno-Ungară Gojdu*", iar fundația de la Sibiu este "*Fundația Gojdu*".

Am spus la un moment dat: Are cineva ceva împotriva dacă ar fi două fundații Eminescu? (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Corneliu Vadim Tudor (*din sală*):

Să-i spunem fundația Voiculescu! (?) (*rumoare, discuții*)

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Domnule președinte, v-aș ruga din tot sufletul să interveniți pentru că nu vreau să dialoghez cu sala.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator Vadim, vă rog eu să păstrați liniștea.

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Eu nu am protestat când colegii mei au luat cuvântul.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă rog să nu dați nume la fundație. (*rumoare, discuții*) Aveți cuvântul, domnule senator.

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Doamnelor și domnilor senatori, nimeni în cuvântul pe care l-a luat nu s-a referit la un lucru care, atât în Comisia juridică de numiri, disciplină, imunități și validări la noi, în Comisia pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă, cât și în Comisia juridică de numiri, disciplină, imunități și validări a Camerei Deputaților – în care au fost și reprezentanții Comisiei pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă – există un amendament.

Un amendament căruia - spun eu și cred că îl știe toată lumea, dar de ce nu s-a referit nimeni la el? – îi dau citire și am să vă rog să mă ascultați. Sunt convins că marea majoritate dintre dumneavoastră știu despre ce este vorba. L-aș ruga și pe Înalt Preasfinția Sa să fie atent în legătură cu acest amendament.

Este un amendament care spune în felul următor:

"Textul Acordului nu aduce nici un fel de atingere funcționării și obiectivelor fundației non-profit Gojdu, cu sediul la Sibiu, strada Nicolae Bălcescu nr.5, și nici drepturilor acesteia în calitate de

continuatoare a fundației Gojdu, create în baza testamentului lui Emanoil Gojdu, asupra bunurilor mobile și imobile din Budapesta, care au aparținut, înainte de naționalizare, Fundației Gojdu.

Totodată, textul Acordului nu aduce atingere Acordului dintre România și Ungaria, privind reglementarea definitivă a afacerilor interesând Fundația Gojdu, semnat la București, la 27 octombrie 1937, care continuă să rămână în vigoare."

Deci raportul pe care cele două comisii vi-l prezintă dumneavoastră are acest amendament care a fost adoptat cu...

Domnul Antonie Iorgovan (*din sală*):

Este neconstituțional. (*rumoare, discuții*)

Domnul Gavrilă Vasilescu:

...a fost adoptat cu 10 de voturi pentru, unul împotriva și 4 abțineri. Deci din 15 senatori prezenți, 10 au votat pentru acest amendament, un vot împotriva și 4 abțineri.

Domnule președinte,

Doamnelor și domnilor senatori,

Se politizează prea mult acest aspect. Haideți să discutăm într-un mod și să-l privim exact așa cum sunt lucrurile. Prea mult se politizează. Nimeni nu vrea să atace nimic din ceea ce Emanoil Gojdu a dorit și a lăsat prin testament.

Este obligația statului român. Și domnul ministru de externe a spus că nu va înceta să se lupte și să încerce să convingă partea ungară

să găsească o soluție pentru ceea ce înseamnă bunurile care au aparținut lui Gojdu și prin care a dispus prin testament.

Dar haideți să ne gândim și altfel. Există un acord între două state. Nu știu cât de perfect e! Vă spun eu: nu este perfect. S-a lucrat mai puțin profesionist. Dar nu sunt amestecate lucrurile. Acord între două state! (*rumoare, discuții*)

Mâine-poimâine România va fi o țară europeană.

Domnul Nicolae Iorga (*din sală*):

Este țară europeană! (*rumoare, discuții*)

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Deci vom fi în aceeași barcă cu toate celelalte țări. (*discuții, rumoare, vociferări*)

Respingem acest lucru. Numai o clipă.

(Din sală): ...Trianonul...

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Nu are nici o legătură cu Trianonul. Și vă rog frumos să ascultați ce vreau să spun.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

V-aș ruga să păstrați liniște în sală. (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Domnilor colegi, gândiți-vă că respingem această lege. Respingem un acord încheiat între două state. (*rumoare, discuții*)

Domnule președinte, v-aș ruga foarte mult să abuzați sau să uzați de autoritatea pe care o aveți și vreau să termin ceea ce vreau să

spun, în liniște, așa cum am făcut și eu când au vorbit colegii mei.
(*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă rog să păstrați liniștea și vă rog să vă pregătiți să încheiați.

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Domnule președinte, voi încheia, dar voi încheia atunci când voi termina ceea ce am de spus.

Gândiți-vă că în momentul în care am respins acest proiect de act normativ, acest acord, în momentul acela în viața internațională se va întreba toată lumea:

"Domnule, dar ce s-a întâmplat? De ce s-a respins acest acord?"

(*discuții, rumoare, vociferări*)

(Din sală, mai multe voci): Ei șiii?!... e neconstituțional!... e nevinovat Gavrilă Vasilescu... (*discuții, rumoare, vociferări, râsete*)

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Vor veni oameni și vor vedea oameni... vor vedea oameni care, de fapt... (*discuții, rumoare, vociferări, râsete*)

Domnul Antonie Iorgovan (din sală):

Este neconstituțional. (*rumoare, discuții*)

Domnul Gavrilă Vasilescu:

...vor veni persoane care nu vor fi așa – cum să spun eu ? – cu patosul pe care îl manifestă și partea dreaptă, și partea stângă...
(*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă rog, liniște în sală!

Domnul Gavrilă Vasilescu:

...și vor constata următorul lucru: că, de fapt, România respinge ceva care nu are nici un amestec cu motivațiile pe care dumneavoastră le prezentați aici, dar noi, totuși, respingem în Parlamentul României un proiect de act normativ care, de fapt, se referă la acordul dintre două state.

Întrebarea mea este. Cui i-ar profita o asemenea situație?
(discuții, rumoare, vociferări)

Pentru că, încă o dată, domnilor senatori...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă mulțumesc.

Domnul Gavrilă Vasilescu:

...nu vreau să pronunț nume, ca să nu lungim... *(discuții, rumoare, vociferări)*

...sunt două lucruri total distincte. *(rumoare, discuții)* Dacă nu ar fi așa, aș fi unul dintre cei care ar spune: Da, domnilor, este un lucru care se referă la aceeași problemă. Nu se referă la aceeași problemă.
(discuții, rumoare, vociferări, râsete)

(Din sală): Ba da.

Domnul Gavrilă Vasilescu:

În afară de faptul că se dorește să fie cinstită memoria lui Gojdu, care este problema care deranjează? (*discuții, rumoare, vociferări, râsete*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator!

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Care este problema care deranjează acest lucru? Or... eu vă spun... (*discuții*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator, vă rog să încheiați.

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Prea mult politizați acest lucru. Dacă v-ați așeza frumos, așa, cu picioarele în apă rece și ați privi lucrurile, veți constata că nu există motiv.

Rugămintea mea este ca atunci când luați cuvântul, vă rog frumos să vă referiți la amendament. Dacă nu clarifică ceea ce spuneți; că Acordul ar fi cu totul și cu totul altceva decât este în realitate. (*discuții, rumoare, vociferări, râsete*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă mulțumesc, domnule senator. Vă mulțumesc. (*rumoare, discuții*)

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Nu da nimeni nici un vot imperativ, domnule senator.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator! (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Dar, vă rog, citiți cu atenție, cu domnul Dinescu lângă dumneavoastră... Vă mulțumesc. (*discuții, rumoare, vociferări, aplauze, râsete*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator, vă mulțumesc pentru cuvânt.

(*aplauze*)

Acum nu înțeleg. L-ați aplaudat pe Corneliu Vadim Tudor sau pe domnul Vasilescu?

Stimați colegi, consult dacă mai sunt luări de cuvânt din partea celorlalte grupuri? Nu mai sunt.

(*Domnul senator Șerban Nicolae solicită cuvântul.*)

Domnule Șerban Nicolae, vă rog eu, cu răbdare, luați loc, e pericol de circulație...

S-au făcut două propuneri.

Domnul Mihai Ungheanu (*din sală*):

Procedură, domnule președinte.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule Ungheanu, vă rog să luați loc. Mi-ați făcut o procedură și am reținut-o.

Deci, stimați colegi, v-am comunicat că nu avem prevedere în Regulament. Sigur, pentru mine ar fi fost o mare onoare - și pentru

dumneavoastră - ca Înalt Prea Sfinția-Sa Laurențiu Streza să se adreseze Senatului cu un punct de vedere, pentru că este și președintele Fundației „Gojdu” de la Sibiu.

Indiscutabil, însă, că plenul Senatului este suveran. El este cel care decide. Eu nu pot să fac acest lucru. Și pentru că există o solicitare a unui lider de grup, voi supune – vă rog să fiți atenți la mine! – această propunere a domnului Ungheanu, în sensul ca Înalt Prea Sfinția-Sa Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului să se adreseze de la tribuna Senatului.

Este o propunere... Repet, eu nu am această competență, fiind vorba de Regulament, numai plenul poate să decidă.

(Domnul senator Eckstein Kovacs Peter solicită cuvântul.)

Domnul senator Eckstein Kovacs. Referitor la această problemă, da?

Domnul Eckstein Kovacs Peter:

Strict referitor la această problemă. Noi am avut prilejul să ascultăm punctul de vedere al Înalt Prea Sfinției-Sale și al Prea Sfinției-Sale Sofronie, Mitropolitul românilor din Ungaria, cu ocazia discutării în Comisiile juridice. Invitația a fost semnată de către mine și a fost o mare onoare că a fost printre noi.

Eu cred, domnule președinte, că greșiți dacă supuneți votului această propunere. Însuși inițiatorul a recunoscut că este în afara cadrului Regulamentului. Biroul Permanent al Senatului nu a lansat o invitație oficială. Desigur, grupurile parlamentare și parlamentarii au

dreptul să invite persoane care au legătură... (*intervenție neinteligibilă din sală*) M-am interesat, lucrările Biroului permanent sunt de cunoscut pentru senatori. Această cerere este în afara cadrului regulamentar. Ca atare, eu cred că nu puteți să supuneți votului.

Din sală: Supuneți la vot, domnule președinte.

(*Domnul senator Corneliu Pascu solicită cuvântul.*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Pe procedură, aici?

Domnul senator Pascu. Microfonul 3.

Domnul Corneliu Pascu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Totuși, eu cred că susținerea proiectului de respingere este bine susținută și a fost bine susținută de doi distinși senatori, domnul senator Vadim și domnul senator Păunescu – și cred că o acordare a cuvântului în plenul Senatului altora decât cei prevăzuți în Regulament va fi un precedent care poate fi invocat oricând, și de lideri sindicali, și de oricine, și transformăm Senatul în altceva.

(*Domnii senatori Nicolae Iorga și Șerban Nicolae solicită cuvântul.*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Stimați colegi, vă rog eu, haideți să abordăm subiectul cu calm și să-l rezolvăm cu calm.

Eu am discutat și cu Înalt Prea Sfinția-Sa, legat de subiectul acesta și v-aș propune, pentru o soluție care să nu creeze nici un fel de

problemă - dacă nu, supun la vot plenului - să fiți de acord să-i dăm posibilitatea, în continuare, reprezentantului PSD, care a luat cuvântul - durează un minut și jumătate, e vorba de o pagină -, să prezinte mesajul scris al Înalț Prea Sfinției-Sale Laurențiu Streza. (*rumoare; proteste*)

Nu sunteți de acord. Bun!

Domnul senator Șerban Nicolae.

Încerc și eu...

Domnul Șerban Nicolae:

Mulțumesc.

Domnule președinte, doamnelor și domnilor colegi,

Pe acest incident procedural, eu cred că nu putem să acceptăm o opinie care este, în mod evident, nejuridică, cea exprimată de domnul președinte. Cu tot respectul, trebuie să-i spun că este o opinie nejuridică, pentru că nu poate fi acuzat plenul Senatului, care este autorul Regulamentului, că l-ar încălca vreodată. Deciziile plenului Senatului se iau cu votul majorității, așa cum s-a adoptat și Regulamentul. Singur plenul Senatului poate decide excepții de la propriul său Regulament. Deci, din acest punct de vedere, nu am încălca Regulamentul și niciodată nu poate să încalce emitentul regulamentul propriu regulament.

Deci, din acest punct de vedere, dacă domnul Frunda are tot o opinie nejuridică, poate să o susțină în continuare, dar acest lucru este, categoric, împotriva a ceea ce învățăm la școală.

Din punctul nostru de vedere, puteți să supuneți la vot și nici nu se va crea un precedent, pentru că tot plenul Senatului va decide dacă va acorda cuvântul persoanelor care au legătură cu legea supusă dezbaterii.

Mulțumesc.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Stimate coleg, eu am reținut, din cauza asta... Deci, repet. În orice problemă în litigiu plenul este cel care decide. Am vrut însă să evit, că se transformă într-o cutumă, indiferent ce ați spune dumneavoastră.

E adevărat că și ieri, la plenul celor două Camere, doamna ministru Macovei a luat cuvântul, deși nu era inițiator al legii. Și președintele Academiei, în finalul dezbaterilor, a luat cuvântul pe Legea Academiei. Aici este pe Fundația „Gojdu”.

Deci, supun votului dumneavoastră... Vă rog să decideți prin vot. *(intervenții neinteligibile din sală)*

Mai doriți pe acest subiect?

Domnul Corneliu Vadim Tudor *(din sală)*:

Supuneți la vot, domnule președinte.

(discuții în sală)

(Domnul senator Marko Bela solicită cuvântul.)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Imediat vă dau cuvântul.

Îl rog pe domnul deputat Pavelescu să se ridice de pe scaunul de senator. Dacă vreți să asistați, poftiți sus la tribună.

Domnul senator Marko Bela. Microfonul 2, vă rog. Legat de procedura asta. Vă rog!

Domnul Marko Bela:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi, noi nu am luat cuvântul în legătură cu problema în fond și nici în continuare nu vrem să luăm cuvântul, fiindcă nu acceptăm să se devieze dezbateră într-un sens nedorit, cu toate că există astfel de încercări. Discutăm o problemă care este, la fel, problema UDMR, PNL, PD, PC, PSD sau PRM și trebuie să o rezolvăm împreună, dar în legătură cu procedura, în primul rând, colegul care afirmă că, în orice moment, noi am putea să deviem de la Regulament nu are dreptate.

Deci, Regulamentul poate fi modificat de către plenul Senatului, dar trecând prin procedura obișnuită de modificare a Regulamentului. Pe de o parte. Pe de altă parte, eu am o rugămintă către toți colegii.

Într-adevăr, tindem să creăm un precedent nedorit, care nu a existat în acești 15 – 16 ani. Cu tot respectul față de toți reprezentanții bisericilor din România și făcând abstracție de persoane sau instituții, eu vă solicit, stimați colegi, să nu creăm acest precedent într-o perioadă – și mă adresez atât opoziției, cât și celor din coaliție – când și așa foarte mulți ar încerca să diminueze importanța Parlamentului, în timp ce noi avem menirea de a sublinia importanța instituției

Parlamentului, respectarea strictă a regulilor pe care le-am creat noi și, în general, avem, după părerea mea, datoria ca, într-o astfel de perioadă, când și din vina noastră, a parlamentarilor, nu am reușit, câteodată, să dăm un prestigiu și o importanță necesară Parlamentului, să milităm pentru un parlamentarism pur, dacă-mi permiteți, și nu să deviem de la aceste reguli, să creăm precedente, prin care, într-adevăr, vom invita persoane, oricând de respectabile – și repet acest lucru -, în Parlament, să ia cuvântul, și astfel, vom ajunge într-o situație când Parlamentul va deveni altceva, și nu un for legislativ extrem de important în România.

Eu aș vrea să adresez această solicitare către toți colegii.

Vă mulțumesc.

Domnul Corneliu Vadim Tudor (*din sală*):

Procedură, domnule președinte!

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Imediat.

Domnule senator Marko Bela, v-aș da dreptate pe argumentația legată de Regulament, în contextul în care în Regulament am fi avut o prevedere de interzicere. În dreptul juridic, ce nu este interzis este permis, dar cu aprobare. Asta e regula. M-a învățat domnul Frunda chestia asta. Mi-a ținut odată un *speech* pe tema asta.

Tot procedură, domnul senator Corneliu Vadim Tudor.
Microfonul 2.

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Domnule președinte, onorați colegi,

E din ce în ce mai suspectă insistența UDMR-ului de a-l împiedica pe mitropolitul Ardealului să ia cuvântul în Senatul României.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

N-a spus așa ceva.

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Între cele două războaie mondiale, bisericile aveau nu mai puțin de opt senatori de drept în Parlamentul României. Noi am propus ca Înalt Prea Sfinția-Sa să vorbească... *(gălăgie în sală)*

Vă rog să asigurați liniștea și ordinea în sală.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator Prodan, vă rog eu foarte mult!

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Am niște urători și colindători aici, în spate, care îmi bâzâie la ureche și mă deranjează.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Ce să faceți? Și dumneavoastră ați...

Din sală: Nu este pe procedură.

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Ba este pe procedură, domnilor! Nu-mi spuneți voi ce să vorbesc eu în Senat, unde sunt vicepreședinte! Vă rog foarte mult! Opriți-vă!
(rumoare)

Din sală: Nu este pe procedură!

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Deci, domnule președinte...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

V-aș ruga să păstrați liniștea. Vă rog! Domnule senator, aveți cuvântul.

Liniște, vă rog!

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Întrucât domnul ministru de externe a mințit, acum o săptămână, că Biserica Ortodoxă Română este de acord cu înființarea acestei așa-zise fundații, este de datoria noastră să ascultăm direct de la sursă care este realitatea. Înalt Prea Sfinția-Sa nu este un student care vrea să se afirme sau un om fără loc de muncă, ce vine aici să-și reclame drepturile. Este întâiul stătător al Bisericii românești din Ardeal, Biserică națională. El nu vrea să vorbească, nu polemizează cu nimeni. El vrea să citească protestul oficial al mai multor înalți ierarhi, pentru a spulbera minciuna ministrului de externe.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator...

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Cine are dreptul moral să împiedice un om care vine tocmai din inima Transilvaniei să spună jalba românilor ardeleni?

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator...

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Chiar până într-atâta s-a ticăloșit Parlamentul României? Chiar vă calcă ungurii ăștia în picioare, pentru niște nenorocite de voturi ungurești? Ia să vă dăm noi o moțiune de cenzură, să dispăreți cu toții!

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator... Domnule senator, vă rog foarte mult.

(discuții la masa prezidiului)

Stimați colegi, vă reamintesc că suntem în Senatul României și trebuie să avem o anumită ținută și un anumit comportament, și vă rog foarte mult să țineți cont de el. Vă rog, în primul rând, să păstrați liniște, după care, vă dau cuvântul la fiecare, dar pe proceduri, vă rog, și nu pe discursuri.

Doamna senator Rodica Stănoiu, după care, domnul Iorga, domnul Meleşcanu, domnul Câmpeanu, domnul Vasilescu, pe proceduri.

Stăm aici... Mai avem vreo 20 de proiecte de lege și nu reușim să decidem prin vot o problemă.

Vă rog, aveți cuvântul. Microfonul 3.

Doamna Mihaela Rodica Stănoiu:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Înțeleg că în ședința Biroului permanent de marți, domnule președinte, nu am făcut decât să vă reamintesc un principiu de drept, pe care am înțeles că-l știți de la domnul Frunda, deși, aparent, aveți

tentația să mă contraziceți marți, în legătură cu ceea ce este permis și ceea ce este interzis.

Se ridică două probleme de legalitate și de oportunitate. Asupra legalității, cred că nu avem nici o îndoială.

Deci, și dumneavoastră, și colegii mei au arătat toate argumentele că ceea ce nu este interzis este permis, iar colegii mei care vin aici și spun, apropo de Regulament, că nu s-ar putea, noi avem, aproape în fiecare zi, momente în care prin votul Parlamentului decidem unele lucruri care nu sunt interzise de Regulament, dar nu sunt prevăzute. Și atunci, votăm ca să putem face un anumit lucru.

Deci, pe chestiunea de legalitate, cred că nu este nici un fel de îndoială că putem să dăm cuvântul.

Pe chestiunea de oportunitate, așa cum s-a ridicat problema și în Biroul permanent din partea U.D.M.R.-ului, și aici unele nedumeriri ale colegilor noștri, că, în felul acesta, deschidem Cutia Pandorei și că oricine o să vrea să vorbească va veni în Parlament să vorbească.

Întâi că, de fiecare dată, se va lua votul nostru și, în al doilea rând, Biserica Ortodoxă Română este Biserica Ortodoxă Română.

Să nu-i dăm dreptul să vorbească în Parlament pentru că ne temem pentru considerațiuni de oportunitate că vor veni și alții să vorbească în Parlamentul României?!

Este o chestiune pe care nu o pot accepta, este nedemocratică, în sine, pentru că, de fiecare dată, putem să apreciem dacă cineva vrea să

ia cuvântul în Parlament, da sau nu, și pentru acest lucru cei care vor vota împotriva vor vota din teamă, din lașitate și din antidemocrație.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnul senator Iorga, microfonul 2.

Domnul Nicolae Iorga:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Ca senator de Brașov, deci, din Ardeal, eu mă simt penibil aici, nu văd de ce unii dintre noi sunt împotriva faptului de a vorbi... sunt emoționat puțin... Prea Înaltul Laurențiu Streza. Dar, pe procedură concretă, domnule președinte, le dau o veste proastă celor care susțin că se creează un precedent periculos. Precedentul a fost creat ieri, în fața Camerelor reunite ale Parlamentului, Senat și Camera Deputaților, a fost Raportul Consiliului Superior al Magistraturii și, pe urmă, a cerut permisiunea să vorbească doamna Monica Macovei, ministrul justiției.

A fost un pic de vânzoleală acolo, din câte știu eu, doamna Monica Macovei nu este deputat, vorbise președintele Consiliului Superior al Magistraturii și, totuși, după ce dumneavoastră v-ați consultat cu domnul Bogdan Olteanu, i-ați dat cuvântul, iar primele cuvinte ale doamnei Monica Macovei au fost următoarele:

„Aici, ar fi bine să vorbească cât mai multă lume, să vorbească toată lumea, ca să lămurim toate problemele legate de...” aspectul care se discuta la vremea respectivă... motiv pentru care eu vă cer, încă o

dată, să supuneți la vot, pentru ca Prea Înaltul Laurențiu Streza să vorbească în fața Senatului României.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Vă rog să luați loc.

Domnul Meleşcanu, microfonul 2.

Domnul Teodor Viorel Meleşcanu:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Avem două probleme.

Avem o problemă legată de propunerea de a avea un punct în plenul Senatului, cel al Bisericii Ortodoxe Române, pe tema pe care discutăm.

În cazul în care colegii noștri consideră că participarea la comisie nu a fost suficientă pentru a clarifica pe toți senatorii, având în vedere că participarea la comisie a fost, mă rog, practic, limitată, deși putea să vină oricine, a fost limitată, mai ales, la membrii Comisiei pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă și la membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, în cazul în care se dorește acest lucru, mie mi se pare firesc să examinăm cu bunăvoință această cerere.

A doua chestiune, însă, este legată de modul în care să se facă cunoscut acest punct de vedere și, în opinia mea, singurul autorizat să prezinte un punct de vedere al Bisericii Ortodoxe Române este Prea

Fericitul Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, dacă domnia-sa consideră că pentru a prezenta acest punct de vedere are nevoie și de o discuție în Sinod, are nevoie să fie însoțit și sprijinit și de alți înalți ierarhi, este o chestiune pe care o va decide domnia-sa.

Deci, propunerea mea, pe procedură, este să adoptăm o decizie privind amânarea votului, astăzi, și solicitarea unui punct de vedere al Bisericii Ortodoxe Române pe tema pe care o dezbatem din partea capului Bisericii noastre, Prea Fericitul Părinte Teoctist.

Vă mulțumesc.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Iată, a apărut o a treia propunere.

Stimați colegi,

Eu vreau să vă atrag atenția încă o dată.

Înalt Prea Sfinția-Sa Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului, este și președintele Fundației „Gojdu” de la Sibiu.

În al doilea rând, punctul de vedere al domniei-sale, și în calitate de președinte al Fundației, reprezintă o pagină pe care a trimis-o, și asta dorește să vă spună aici.

S-a născut această teamă și nu știu de ce, și nu înțeleg de ce.

Era o problemă care se rezolva în două minute și încheiam toată această discuție.

Sigur că problema se complică în continuare, pentru că se ridică, cum ați auzit, problemă de procedură, care înseamnă, constituțională sau nu, această lege, respectiv acest tratat, o problemă, dacă e organică

sau ordinară, pe care o reluăm de data trecută și, în acest fel, până clarificăm toate aceste lucruri, pierdem toată ziua de astăzi, în contextul în care avem, cel puțin, zece proiecte prioritare pentru Uniunea Europeană, dar numai pe ideea ca toți să se audă vorbind la microfon și să spună același lucru de zece ori.

Nu se poate chiar așa!

Domnul senator Câmpeanu, vă rog, aveți cuvântul.

Domnul Radu Câmpeanu:

Domnule președinte,

Doamnelor și domnilor colegi,

Vreau să vă vorbesc nu numai în calitate de senator, vreau să vă vorbesc în calitate de român și de ortodox. Găsesc că toată discuția în legătură cu procedurile, în cazul Prea Sfinției-Sale, mie mi se pare, și vă rog să-mi permiteți să fiu destul de sever, mi se pare, pur și simplu, deplasată.

Nu numai că dumnealui reprezintă Fundația de la Sibiu, dar, chiar dacă nu ar reprezenta Fundația de la Sibiu, el reprezintă Biserica Ortodoxă Română din Transilvania, adică, tocmai aceia la care Emanuil Gojdu a făcut referire în mod precis în testamentul lui.

Am avut norocul să citesc cea mai mare parte a acestui testament și am văzut acolo deosebita grijă pe care a avut-o acest mare român în legătură cu frații lui de neam și cu frații lui de credință.

Prin urmare, socotesc că ar fi nu numai un act de profundă nedreptate și profundă ineleganță națională și morală, ca să punem în

discuție... (*aplauze prelungite în sală*) ... posibilitatea cuvântului Înalt Prea Sfinției-Sale, dar este și un lucru împotriva prevederilor celui care a făcut acest testament admirabil.

Prin urmare, eu cred și, domnule președinte, cred că e bine să puneți sau nu la vot, puneți-o la vot, pentru că noi avem dreptul să hotărâm ce vrem să facem și cum să facem, atunci când se pun în discuție chestiuni de înaltă moralitate, nu numai de drept și de drept internațional, dar și de suflet românesc.

Prin urmare, sunt pentru ca Înalt Prea Sfinția-Sa să vorbească.

(*aplauze*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnul senator Vasilescu, tot procedură.

Domnul Puskas, poate încheiem, domnule, a vorbit domnul Marko Bela.

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Foarte pe scurt.

Mulțumesc, domnule Câmpeanu, mi-ați ușurat situația, vă mulțumesc din suflet pentru ceea ce ați spus.

Rog pe Înalt Prea Sfinția-Sa să ne ierte. Câteodată, în Parlament, se mai încing spiritele, dar, nu este posibil, domnule, să nu facem...

Domnule președinte, vă rog să supuneți la vot...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă rog, liniște....

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Îndemn toată lumea să votăm, să votați da pe ceea ce vi se va cere să votăm, că așa este corect...

Vă mulțumesc.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă mulțumesc.

Domnul senator Puskas. Microfonul 2.

Domnul Puskas Valentin Zoltan:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Ca întotdeauna, scurt și pe text. Aici, s-a spus că nu există text în Regulament.

Art.117 alin.2 : „La ședințele publice ale Senatului pot asista diplomați, reprezentanți ai presei” și așa mai departe „pe baza invitației”... corect.

„Cetățenii pot asista pe baza unor permise de acces”, corect, și acum urmează alin.3, că s-a spus că nu există o reglementare, este „Persoanele care asistă la ședință trebuie să păstreze liniștea și să se abțină de la orice manifestare de aprobare sau de dezaprobare”, și despre asta este vorba...(*gălăgie, rumoare, vociferări*)...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnul senator Puskas, cred că v-ați grăbit puțin...

În primul rând, vă rog să mă urmăriți, Înalt Prea Sfinția-Sa a păstrat liniștea.

În al doilea rând, Înalt Prea Sfinția-Sa nu s-a manifestat și, în al treilea rând, suntem pe o problemă unde Înalt Prea Sfinția-Sa este președintele unei Fundații similare cu cea pe care o discutăm astăzi.

Deci, suntem pe subiect, nu este un asistent într-o tribună. Că a venit să vadă meciul nostru.

Pentru a încheia toată această discuție, vă rog să decideți.

Supun votului dumneavoastră această solicitare, ca Înalt Prea Sfinția-Sa, Laurențiu Streza, să ia cuvântul pentru câteva minute, de la tribună.

Vă rog să votați.

(din sală se cere listă de vot)

Listă, pentru liderii de grup.

65 de voturi pentru, 26 de voturi împotriva și 6 abțineri.

Dați-mi voie să-l invit pe Înalt Prea Sfinția-Sa Mitropolitul Ardealului, domnul Laurențiu Streza, să ne prezinte punctul de vedere.

Microfonul central, vă rog.

Domnul Laurențiu Streza – Mitropolitul Ardealului:

Excelența-Voastră, domnule președinte al Senatului României,

Excelențele-Voastre, doamnelor și domnilor senatori,

Regret că prezența mea a produs discuții, dar vă mulțumesc din tot sufletul că mi-ați dat posibilitatea să citesc o pagină și câteva rânduri.

Ca reprezentant al Bisericii străbune, mă simt onorat de invitația primită de a fi astăzi alături de aleșii neamului în cel mai înalt for

legislativ al țării pentru care ne rugăm la toate slujbele noastre bisericești, ca Dumnezeu să le lumineze mintea, spre a lua cele mai înțelepte hotărâri și a elabora cele mai drepte și morale legi pentru mai binele nostru, al tuturor.

Ca Mitropolit al Ardealului și președinte al Fundației Gojdu, cu sediul la Sibiu, am venit, în numele celor 15 Ierarhi Ortodocși din Transilvania, Banat și Ungaria și a celor peste 4.500 români ortodocși, beneficiari ai testamentului marelui binefăcător pentru a îndeplini datoria noastră în fața lui Dumnezeu și a înaintașilor noștri.

Precizăm de la început un lucru esențial, din punct de vedere legal și moral, moral și legal, de Moștenirea Gojdu nu poate dispune nici statul român, nici statul maghiar, aceasta nefiind proprietate de stat și proprietate privată.

De aceea, nici noi, Biserica din Transilvania care recunoaștem Tratatul bilateral cu vecinii noștri, nu avem dreptul să renunțăm la un bun care nu este al nostru, ci aparține credincioșilor noștri.

Am fost surprinși că în Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare, prin înființarea unei noi fundații care va dispune de întreaga moștenire a lui Emanoil Gojdu din România și Ungaria s-a exclus moștenitorul testamentar prevăzut în art.7 din Testament, adică „acea parte a națiunii române din Ungaria și Transilvania care ține de Legea răsăriteană ortodoxă”.

Constatăm cu regret că acest acord anulează practic, acordul dintre România și Ungaria din 1937, ratificat de Parlamentele ambelor

țări care este în vigoare și care, la ora actuală este temeiul juridic în virtutea căreia Fundația Gojdu poate intra în posesia moșteniri testamentare.

După cum se știe, voința testamentară a decis ca averea să fie administrată de o fundație românească permanentă, Fundația Gojdu, pusă sub patronajul Mitropoliei Ardealului, prin mitropolitul și episcopii orientali ortodocși.

Dreptul la moștenire și administrarea proprietăților, conform testamentului îl are această Fundație Gojdu care din 1996 și-a reluat activitatea la Sibiu.

Potrivit hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 4 aprilie 2003, Fundația Gojdu este recunoscută de către Biserica Ortodoxă Română ca singura moștenitoare legală a bunurilor patrimoniale naționalizate de cele două state comuniste, Ungaria și România, în 1952.

Apreciem demersurile statului român, pe lângă statul ungar pentru redobândirea patrimoniului mobil și imobil, însă, așa cum toate bisericile de etnie maghiară din Transilvania și-au revendicat toate moștenirile se cuvine și este drept și moral ca statul român, prin Guvern și Parlament, să apere și dreptul ortodocșilor români din Ungaria și Transilvania, prevăzute numai pentru ei în Testamentul lui Emanoil Gojdu.

Dumnezeu să ne ajute ca să putem rămâne în bună vecinătate, respectând însă și dreptul testamentar legal al celor pe care și excelențele voastre îi reprezentați și îi apărați.

Vă rugă să primiți binecuvântările, mulțumirea și prețuirea bisericii pentru greaua și importanta misiune pe care o împliniți.

Vă mulțumesc. (*Aplauze*)

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Mulțumesc Înalt Prea Sfinției-Voastre.

Stimați colegi,

Trecem la propunerea următoare, a domnului Iorgovan, de continuare a dezbaterilor pe argumentele care s-au dat de tehnică legislativă, de interpretare constituțională.

Votând „DA”, votați „DA”, dacă nu întrerupem dezbaterile generale.

Vă rog să votați, stimați colegi.

Vă rog să votați.

„DA”, sunteți de acord să dezbatem în continuare, „NU”, sunteți împotriva. (*Aplauze*)

Vreau să spun că, chiar curios, ați votat toți.

Deci, 47 voturi sunt pentru, 36 voturi împotriva, nici o abținere, pentru a continua dezbaterile.

Sigur că... (*Discuții în sală.*)

Vă rog foarte mult, rugămintea însă, mare de tot, foarte pe scurt, măcar o oră să intrăm pe legile care reprezintă priorități.

Vă rog foarte mult și să supunem și această lege la vot.

Domnul Iorgovan, aveți cuvântul.

Mai dorește cineva?

(Din sală): Da.

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Bine, s-a înțeles.

Vă rog, pe grupuri, vă rog foarte mult.

Microfonul 2, vă rog.

Domnule Iorgovan, aveți cuvântul.

Domnul Antonie Iorgovan:

Domnule președinte,

Onorat Senat,

Înainte de toate, vreau să mulțumesc pentru faptul că s-a votat ca să ne prezinte punctul de vedere și Înalt Prea Sfinția-Sa și, în al doilea rând, că ni s-a oferit posibilitatea să vorbim și noi care credem că avem ceva important de spus.

Domnule președinte,

Este în afară de orice îndoială că acest subiect poate fi discutat pe mai multe planuri și s-a și discutat, există însă un plan care, după părerea mea este prioritar pentru că noi nu putem să adoptăm legi.

Oricum Parlamentul României este o Adunare Constituantă, eventual derivată atunci când revizuieste Constituția, în rest, când adoptă legi, el trebuie să se subordoneze Constituției.

Această ordonanță este contrară Constituției României, e argumentul esențial care trebuie reținut.

Constituția nu o putem comenta, în sensul de a vota împotriva ei și de ce este acest proiect de lege contrar Constituției?

V-aș ruga, domnule președinte și onorat Senat să mă urmăriți asupra art.11 din Constituție, ce spune art.11, ce intră în Dreptul intern?

Intră în Dreptul intern, din Dreptul Internațional, evident, numai Tratatul „ratificat de Parlament”. Atâta vreme cât nu s-a produs această operație juridică prevăzută de Constituție, un tratat este orice. Este intenție, este propunere, este negociere, dar nu poate să fie act juridic care să angajeze România, ca stat, iar România ca stat, ca subiect de drept internațional, în relația cu alt stat a fost angajată contrar acestui text de Constituție de către Guvernul României.

De ce a făcut-o? S-a spus. Care este semnificația, nu vreau să repet, clar că este un act de cedare.

Dar, domnule președinte și Onorat Senat, nu avem dreptul, indiferent care este motivul, indiferent care este chestiunea de ordin politic, sensibilă, să cedăm în fața Guvernului indiferent cum se cheamă acel Guvern, la nivel de prim-ministru și coloraturi politice are.

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Domnule senator,

Vă rog să vă opriți.

Domnule Arion, dacă aveți de ținut o ședință, avem aici săli, vă dau sala biroului permanent, rog miniștri să ia loc la tribună, la locul adecvat.

Vă rog foarte mult acest lucru.

Aveți cuvântul, vă rog.

Domnul Antonie Iorgovan:

Domnule președinte,

Dacă-mi este permis o reflecție de ordin general, dezbaterei asupra acestui proiect de lege, plecat de la Guvern, de aprobare a unei ordonanțe de urgență, prin care ordonanță de urgență se ratifică un tratat, scoate în evidență o dată în plus, dacă mai era nevoie ideea ce separație a puterilor și, totodată și necesitatea bicameralismului, pentru că ce ne-am fi făcut dacă nu ar fi fost, până la urmă, această dezbatere în a doua Cameră?

Domnule președinte,

Onorat Senat,

Guvernul României,

Potrivit Constituției noastre negociază pertractează, nu numai Guvernul, dar dați-mi voie să rețin atenția pe același filon constituțional și asupra unui text care îl vizează pe președintele României.

„Președintele României”, spune art.91, „încheie tratatele internaționale în numele României, negociate de Guvern” și textul continuă, „și le supune spre ratificare Parlamentului, iar la revizuirea

Constituției am introdus într-un termen rezonabil, era un termen precis înainte, ceea ce scoate în evidență, că în ceea ce privește angajarea României ca stat, în relațiile României cu alte state, legiuitorul constituant din 1991 a stabilit niște reguli, întâi experții din ministere, specialiștii, negociatorii, ajunge Guvernul care ce face? Negociază pentru anumite tratate este președintele României care le semnează, dar acele tratate nu devin acte juridice care angajează statul român, decât după operațiunea ratificării.

Și acum întrebarea, domnule președinte, nu trebuie să fii profesor de drept, nu trebuie să fii până la urmă, nici măcar parlamentar, un simplu cetățean de pe stradă care citește acest text și care nu are instrucție juridică, nu se întreabă: păi, dacă potrivit Constituției, Guvernul nu mai negociază și președintele semnează și Parlamentul este cel care ratifică, cum și-a permis Guvernul României să ratifice ceea ce a negociat și să scoată o ordonanță de urgență.

Pentru că este Campionatul de Fotbal Mondial pe rol, mi-aș îngădui să spun: Guvernul României a reușit performanța el să centreze, el să dea și cu capul.

Dacă așa ceva nu este posibil în fotbal, în viața reală, dincolo de cea parlamentară, nu este posibil nici în viața juridică.

Mai departe, domnule președinte.

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Încheiați, domnule senator.

Domnul Antonie Iogovan:

În două fraze am încheiat.

Un alt element de neconstituționalitate este legat chiar de regimul ordonanțelor de urgență.

V-aș ruga, domnule președinte și onorat Senat, să mă verificați la art.115 și să vedeți dacă acel text de gardă introdus la revizuirea Constituției îngăduie Guvernului României să adopte ordonanțe de urgență prin care se afectează drepturile fundamentale și în speță, aici, este dreptul la moștenire, nu îngăduie.

Textul spune următorul lucru: ordonanțe de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale prevăzute de Constituție, iar la art.46 avem dreptul la moștenire și spune textul respectiv că este garantat.

Și, ultima frază, domnule președinte, nu se poate, și mă doare că acest lucru este susținut de un jurist - este adevărat de un notar, dar tot jurist – nu se poate să venim cu amendament la tratat, tratatul ori se ratifică așa cum a fost negociat, ori cade.

Vă mulțumesc respectuos.

Îmi place să cred că va cădea acest tratat.

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Îi dau cuvântul, domnului Vasilescu, nu în calitate de notar, de senator.

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Domnule președinte,

Vă mulțumesc.

Doamnelor și domnilor colegi, nu știu dacă ați observat, dar puțin mai devreme am stat puțin de vorbă cu Înalt Prea Sfinția – Sa și vreau să vă răspund la întrebarea pe care mi-ați adresat-o și vă răspund în fața tuturor senatorilor.

Răspunsul la faptul că amendamentul cu care mi-ați spus că sunteți de acord va face parte integrantă din textul legii, deci legea va avea un alineat pe care îl citez „ se aprobă Ordonanța de urgență nr.183/2005 pentru ratificarea Acordului dintre România și Ungaria privind înființarea Fundației Gojdu, cu următoarea interpretare: „acordul nu aduce atingere...” și așa mai departe, pe care îl știți.

Răspunsul este „Da” și ca drept la replică domnului senator Iorgovan vreau să-i spun că nu asupra Acordului discutăm, ci asupra legii, domnule senator.

E –adevărat, nu se modifică... (*Discuții în sală.*)

Dar dacă dumneavoastră nu ați auzit până acum, întrebați specialiștii în problema Dreptului Internațional Public.

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Mulțumesc.

Vă rog, nu dialogați cu sala.

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Se poate interpreta de către una din părți și asupra acestui lucru ați fost de acord, inclusiv în comisie. (*Discuții în sală.*)

Domnul Nicolae Văcăroiu :

V-aș ruga să păstrați liniște.

Domnul Gheorghe Funar:

Domnul Ardelean urmează.

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Aveți, domnule răbdare.

Am văzut tot, nu vă agitați, aveți răbdare, vă rog.

Stimați colegi,

Sigur la cele spuse de domnul Vasilescu avem de-a face cu o singură problemă: tratatul este semnat de două părți, deci problema care se pune, în contextul în care alineatul este la lege de aprobare a tratatului, asta nu înseamnă că el este acceptat și de cealaltă parte, Guvernul de la Budapesta și, pe cale de consecință ar însemna ca alineatul să fie corectură la acord.

Domnul senator Ardelean.

Domnul Peter Eckstein Kovacs (din sală) :

Pe mine nu m-ați văzut.

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Vă dau cuvântul, domnul senator Eckstein.

Vă rog frumos, nu discursuri, la obiect.

Domnul Aurel Ardelean :

Înalt Prea Sfinția Voastră,

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Numai o secundă, rog colegii să păstreze liniștea până se termină ședința din spate, de acolo, că nu pot dânsii..., nu se aud. Vă rog, să avem puțină răbdare, un minut – două, cât...

(Din sală) : Atrageți-le atenția !

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Doamna senator Norica Nicolai ! Vă rog să ne comunicați când închideți ședința, ca să putem continua. Domnul senator Frunda ! Când terminați ședința, să putem continua lucrările ?

(domnii senatori merg la locurile dumnealor)

Vă mulțumesc. Acum, aveți cuvântul, domnule senator Ardelean.

Domnul Aurel Ardelean :

Mulțumesc, domnule președinte.

Înalt Prea Sfinția Voastră,

Stimați colegi,

Vă vorbesc ca un om care s-a implicat, după anul 1990, în problematica Fundației „Emanoil Gojdu”, prin faptul că Vasile Goldiș, patronul spiritual al universității pe care o conduc la Arad, a beneficiat de bursele „Emanoil Gojdu” atât la Budapesta, cât și la Viena.

Cu acest prilej, am inițiat, din anul 1993, renovarea Capelei Ortodoxe de la Curțile „Gojdu”, prin preotul Marius Maghiar, cu multe zeci de mii de euro. La universitatea noastră, s-a elaborat o teză

complexă privind Fundația „Emanoil Gojdu”, astfel încât suntem în posesia unor date inedite despre această fundație pe care, foarte scurt, vă rog să-mi permiteți să vi le prezint.

În baza art.249 alin.5 din Tratatul de pace semnat de puterile aliate și Ungaria la Trianon, statului ungar îi revenea obligația de a restitui bunurile Fundației „Gojdu”, aflate pe teritoriul Ungariei, statului român, în condițiile în care bunurile fundației care a funcționat în fostul Regat al Ungariei aparțin unor proprietari care au devenit, după 1918, cetățeni ai României.

2- Sub aspect juridic, în baza dreptului internațional, așa cum rezultă din art.247 al Tratatului de la Trianon, statul ungar are calitatea de *titular al obligației*, statul român – în formularea textului – având calitatea de *titular al dreptului* de a pretinde statului ungar executarea obligației de punere la dispoziția sa a acestor bunuri, iar persoanele private, în speță Fundația „Gojdu” de la Sibiu, are calitatea de *beneficiar al obligației* care incubă Ungariei.

Prin înregistrarea fundației la Tribunalul din Sibiu, ca urmare a hotărârii nr....

(discuții în sală)

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Domnul senator Ardelean !

(discuții în sală)

Vă rog să păstrați liniștea, stimați colegi.

Domnule senator, vă rog eu, este a patra oară când ascultăm istoria cu fundația. Vă rog eu, nu ne prezentați din nou toată istoria...

Domnul Aurel Ardelean :

Doresc să relev faptul că documentul fundamental pe care se întemeiază pretențiile referitoare la restituirea bunurilor Fundației „Gojdu”, reprezentat prin Acordul dintre România și Ungaria privind reglementarea definitivă a afacerilor interesând Fundația „Gojdu”, semnată la 27 octombrie 1937, acest acord nu a intrat în vigoare din vina părții ungare până la data de 1 septembrie 1939.

În aceste condiții, în virtutea principiului de drept *nemo propriam turpitudinem allegans*, Ungaria nu ar putea invoca faptul că Acordul din 1937 nu intrase în vigoare, din moment ce întârzierea intrării în vigoare îi este imputabilă.

În baza convenției pentru reglementarea definitivă a unei chestiuni financiare și economice dintre cele două țări, semnată la 7 iulie 1953, România și Ungaria renunțau reciproc la dreptul pretenției creanței de natură economică și financiară aflată în patrimoniul statului român sau în patrimoniul persoanelor juridice de drept public. Din interpretarea *per a contrario* art.4 rezultă că în sfera de aplicare a Convenției din 1953, nu intră drepturile și creanțele persoanelor juridice de drept privat.

Apreciem că demersurile actualului Guvern, finalizate prin semnarea Acordului din 20 octombrie 2005, dintre Guvernele României și Republicii Ungare nu poate fi catalogat decât ca fiind un

demers în dezinteresul națiunii noastre, o măsură fără logică și care a fost luată de către guvernanți fără a consulta conducerea Fundației „Gojdu” din Sibiu.

Soluția pe care a găsit-o diplomația românească, de a înființa Fundația publică româno-ungară „Gojdu”, co-finanțată de cele două state, nu poate fi benefică în conjunctura actuală, fiind o încălcare gravă a dreptului de proprietate a Fundației „Gojdu” din Sibiu. Un eventual act de ratificare ca act de voință a reprezentanților poporului va putea fi folosit împotriva oricăror acțiuni ulterioare de revendicare a Fundației ortodoxe „Gojdu”.

Fundația „Gojdu” de la Sibiu are dreptul de a revendica în justiție bunurile imobile și mobile ale fundației, iar acest lucru trebuie făcut cu sprijinul necondiționat al statului român. Sprijinul statului român trebuie să fie total și în favoarea recuperării moștenirii marelui patriot român.

Vă mulțumesc.

(aplauze)

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Vă rog, dacă mai sunt intervenții ?

Domnul senator Meleşcanu Teodor, domnul senator Vasile Dâncu.

Hai deți să închidem lista. Mai dorește cineva ?

Domnul Peter Eckstein Kovacs (din sală) :

Pe mine nu m-ați văzut, aici ? Vreau să iau și eu cuvântul.

Domnul Nicolae Văcăroiu :

Dumneavoastră oricum vă dau cuvântul ca președinte de comisie.

Domnul Peter Eckstein Kovacs :

Păi nu în calitate de președinte de comisie...

Domnul Nicolae Văcăroiu :

A, vreți și individual, nu numai ca președinte... Da ? Îmi cer scuze.

Vă rog, domnule Meleşcanu, aveți cuvântul !

Domnul Teodor Viorel Meleşcanu :

Domnule președinte,

Înalt Prea Sfinția Voastră,

Stimați colegi,

Sigur că, la ora aceasta, este foarte greu să mai deschidem o discuție cu argumente pro și contra, referitoare la tema în dezbatere.

Pentru mine este cu atât mai greu cu cât am asistat, pentru a treia oară cel puțin, la toate aceste schimburi de argumente, ca membru al Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, care am avut posibilitatea să le aud, inclusiv din partea unor înalte fețe bisericești, care le-au exprimat cu toată convingerea și în mod argumentat.

Din punctul meu de vedere, ne aflăm în fața a două chestiuni distincte și mi-ar părea foarte rău să nu fim capabili să facem distincția între aceste două lucruri: una este Fundația de drept privat „Emanoil

Gojdu”, cu sediul la Sibiu, o fundație asupra proprietăților căreia nimeni nu poate să se pronunțe, în afară de conducerea fundației, o proprietate la care nimeni nu poate renunța, nici măcar statul român. Este un lucru pe care trebuie să-l înțelegem foarte bine.

Obiectul acordului încheiat între România și Ungaria este acela de a crea o altă fundație, de data aceasta, de drept public, care încearcă, își fixează ca obiectiv fundamental să creeze condițiile minime pentru ca anumite obiective – dacă vreți – care le-am avut în vedere în relațiile româno-ungare, inclusiv de oameni foarte importanți din istoria noastră, cum a fost și Emanoil Gojdu, să poate fi îndeplinite în actualele condiții.

Vreau să precizez foarte clar că obiectul Acordului între România și Ungaria nu se referă la Fundația „Emanoil Gojdu” din Sibiu de drept privat. Este o fundație care are propriile sale reguli și care trebuie – eu aș spune chiar că are obligația istorică și patriotică, dacă vreți – să caute să-și obțină realizarea acestor drepturi prin mijloace juridiciale.

Ceea ce noi putem și trebuie să facem, din punctul nostru de vedere, este să acordăm întregul sprijin necesar pentru ca fundația să-și ducă înainte procesele, revendicarea drepturilor și să obțină satisfacția deplină a tuturor acestor cereri.

Până atunci, noi avem două posibilități : să nu facem nimic – este ceea ce ni se propune prin argumentele împotriva ratificării acestui tratat sau să încercăm să oferim, totuși, o șansă tinerilor români din

Transilvania și altora, de a putea beneficia de dezvoltarea în raporturile dintre România și Ungaria. Acesta este obiectivul foarte simplu pe care și l-au fixat Guvernele României și Ungariei, semnând acordul respectiv.

În discuțiile pe care le-am avut, în dezbaterile pe care le-am avut în cadrul comisiilor reunite, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă, în repetate rânduri, ministrul afacerilor externe, domnul Mihai Răzvan Ungureanu, citat laudativ și de domnul senator Corneliu Vadim Tudor, astăzi, aici – așa am înțeles eu -, a precizat, cu foarte multă claritate, că obiectul acordului nu este rezolvarea problemelor patrimoniale ale Fundației „Emanoil Gojdu” din Sibiu.

Acum, având în vedere aceste declarații foarte categorice pe care le-a făcut domnul ministru și ținând seama totuși de o eroare pe care trebuie să o recunoaștem, este o eroare și anume similitudinea de nume, care ar putea să preteze la anumite confuzii sau care ar putea fi utilizată în viitoarele procese împotriva drepturilor Fundației „Emanoil Gojdu” din Sibiu, unii dintre colegii noștri au propus adoptarea, de către Parlamentul României, respectiv de către Senat, a unei declarații care să fie inclusă în textul legii pe care o adoptăm în legătură cu ratificarea tratatului.

Textul acestei declarații este următorul: „Textul Acordului nu aduce în nici un fel atingere existenței, funcționării și obiectivelor Fundației non-profit „Gojdu”, cu sediul la Sibiu, str. Nicolae Bălcescu

nr.5 și nici drepturilor acestuia în calitate de continuatoare a Fundației „Gojdu”, creată în baza testamentului lui Emanoil Gojdu, asupra bunurilor mobile și imobile din Budapesta care au aparținut, înainte de naționalizare, Fundației „Gojdu”. Totodată, textul acordului nu aduce atingere Acordului dintre România și Ungaria privind reglementarea definitivă a afacerilor interesând Fundația „Gojdu”, semnat la București, la 27 octombrie 1937, care continuă să rămână în vigoare”. Este o alegere a noastră, este textul unui acord care ne este favorabil, față de textele altor acorduri ulterioare - s-a pomenit cel din 1953 – care nu ne sunt nefavorabile.

Doamnelor și domnilor senatori, în condițiile în care facem foarte clar această delimitare, în condițiile în care, pentru a sublinia că nu putem în nici un fel să aducem atingere Fundației „Gojdu” din Sibiu și adoptăm o declarație în acest sens, în condițiile în care Guvernul României a exprimat, în mai multe rânduri, nu numai intenția de a sprijini, ci chiar și un sprijin concret pentru Fundația de la Sibiu în a-și recupera proprietățile, eu cred că alegerea pentru noi este foarte simplă și o spun încă o dată : să rămânem și să așteptăm până când va veni – și eu sunt convins că va veni – un moment în care cererile juste ale Fundației „Gojdu” din Sibiu vor fi soluționate favorabil, dar nu pot să vă spun dacă acel moment îl voi apuca eu sau colegii mai tineri care se află în fața Senatului sau, până atunci, să încercăm totuși, prin bunăvoința celor două guverne, prin sprijinul financiar pe care și l-au asumat într-un proces care a și fost declanșat

deja, să încercăm să folosim ceea ce avem la îndemână pentru ca obiectivele nobile ale marelui Emanoil Gojdu să nu rămână doar un obiect de procese în sălile de tribunal de la Budapesta. Aceasta este alegerea foarte simplă pe care o avem.

Și, în opinia mea, în condițiile în care vom adopta legea cu această declarație foarte clară, ea nu va putea niciodată să fie folosită împotriva noastră reglementarea convenită între cele două guverne ca o acceptare tacită a unei anumite soluții în cazul Fundației „Emanoil Gojdu”. Acesta este adevărul, acesta este lucrul pe care voiam să vi-l spun și el este foarte simplu. Dincolo de el, se află, sigur, din partea multora dintre noi, sentimente care, astăzi, au fost expuse, cu foarte mult talent câteodată, câteodată cu o energie care a depășit anumite limite. Toate aceste argumente sunt valabile. Le împărtășesc și eu și le împărtășesc marea majoritate a colegilor care sunt în această sală. Ele nu țin însă de discuția noastră privind ratificarea unei înțelegeri încheiate între cele două Guverne, pentru că nu aduc, în nici un fel, atingere, așa cum se spune în declarația pe care ne-au propus-o colegii noștri, nici existenței, nici funcționării, nici obiectivelor Fundației non-profit „Gojdu” din Sibiu și nici drepturilor acesteia, în calitate de continuatoare a Fundației Gojdu.

Stimate colege și stimați colegi,

Am dorit să precizez acest lucru, pentru a sublinia, încă o dată, că nu există nici un fel de impediment ca Parlamentul României să adopte, chiar atunci când ratifică un tratat bilateral, o declarație

interpretativă, o declarație în care să precizeze foarte clar ceea ce am hotărât noi, care este voința pe care am exprimat-o astăzi în această incintă. Și întrucât în discuțiile din comisie au fost puncte de vedere, potrivit cărora textul nu este suficient de clar, textul Tratatului nu este suficient de clar în această privință, cred că adoptarea Legii de ratificare, cu această declarație foarte clară, face dreptate și, în același timp, deschide o poartă care poate fi utilizată acum, în raporturile dintre România și Ungaria, o poartă de care avem cu toții nevoie și la care nu putem să-i dăm, în nici un fel, cu piciorul. Aceasta este alegerea pe care v-o propunem, acesta este scopul intervenției mele.

Vă mulțumesc.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Mulțumesc foarte mult, domnule senator.

Domnul senator Eckstein, vă rog.

După care, domnul senator Vasile Dîncu.

Domnul Eckstein Kovács Péter:

Mulțumesc, domnule președinte.

Poate foarte mulți dintre dumneavoastră ați citit materialul documentar care a însoțit acest proiect de lege și ați avut prilejul să citiți și Înțelegerea din 1937 dintre cele două state. Dacă ați remarcat, puteați să remarcați că, în această Înțelegere, alături de imobilele reprezentând Curțile Godju din Budapesta, dacă vreți, în contrapartidă, statul român se obliga să restituie 5 imobile fundațiilor culturale maghiare cărora li s-au luat imobilele în România, una dintre ele este

în Cluj, este clădirea centrului de la care se duc salvările și care nu a fost restituită nici până în momentul de față.

Deci, dacă noi am considera că acest Tratat se referă, într-adevăr, la moștenirea Godju, atunci noi, UDMR, am avea tot interesul ca să îl susținem. Noi considerăm, de altfel, în concordanță cu intențiile Guvernului, că este vorba de un Acord internațional, între două state care reglementează un sistem de burse și de conlucrare pe plan cultural și care, în același timp, dă șansa ca în aceste Curți Godju să fie un centru cultural românesc. Noi așa interpretăm.

Ca atare, susținem Guvernul și susținem adoptarea acestui act.

Domnul coleg Antonie Iorgovan este recunoscut pentru abilitatea cu care să susțină, câteodată cu argumente contrarii, două lucruri care se bat cap în cap. Eu, totuși, v-aș da citire Consiliului Legislativ, care este unul favorabil, care spune că *în acest domeniu, da, se pot adopta ordonanțe de urgență, cu condiția să fie motivată urgența*. Or, ministrul de externe al României s-a prezentat și a motivat urgența, era vorba de alocarea de fonduri guvernamentale din cele două țări, care se pierdeau dacă nu se adopta, prin ordonanță de urgență, acest acord bilateral.

Ca atare, dacă sunt, totuși, interpretări diferite, se susține neconstituționalitatea, ceea ce nu se spune în nici un moment, desigur, este calea adresării Curții Constituționale. În schimb, ceea ce facem noi ca Parlament al României, avem de ales și aici așa fi fost foarte, foarte mulțumit dacă am fi beneficiat de prezența domnului senator

Mircea Geoană, care a fost ministru de externe și care ne-ar fi putut explica cam ce înseamnă în viața politică externă a unei țări neratificarea unui acord încheiat de către Guvern, care, totuși, se încheie între două state, unul membru al Uniunii Europene, al doilea – de la 1 ianuarie 2007, sperăm să fie. Care sunt aceste consecințe? Aș fi vrut să-l ascult pe domnul președinte Geoană și îmi pare sincer rău că nu-l avem printre noi.

Ceea ce cred eu este că acest amendament, propus de colegii noștri de la Partidul Conservator, este unul legal și aici poate că domnul secretar de stat ne poate da lămuriri. Este vorba de o clauză unilaterală, care este practică în diplomație, care este punctul de vedere de interpretare a uneia dintre părțile contractante. Desigur, acest punct de vedere nu este obligatoriu pentru cealaltă parte, pentru că, altfel, s-ar fi cuprins în textul Acordului, dar pe care nu poate să îl invoce cealaltă parte că noi, prin acest Acord, am fi înțeles să renunțăm la orice fel de drept asupra moștenirii Godju.

Ca atare, vă rugăm să luați în considerare și aceste argumente. Este vorba de un Acord încheiat de Guvernul României, care este susținut în Parlament de o majoritate. Mulțumesc.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnul senator Vasile Dîncu, vă rog, aveți cuvântul.

Domnul Vasile Dîncu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Mă bucur că pot vorbi. Și, pentru câteva minute, ardelenii, cei care sunt nu numai senatori sau – să zicem – avocați ai acestei cauze, dar sunt și direct păgubiți în această afacere.

Pentru noi, ardelenii, indiferent de partidul sau alianța din care facem parte, astăzi, 15 iunie este ziua în care copiii noștri absolvă și au festivități de absolvire. Într-o anumită măsură, și noi, care suntem aici, la București, ca ardeleni, avem o festivitate de absolvire, avem o ședință cu părinții. A venit părintele nostru spiritual aici și, de fapt, dăm un examen. Așa cum au dat examene și cei 5000 de bursieri, citați aici, cei mai celebri, evident, care au beneficiat de aceste Burse ale Fundației Godju. Gândiți-vă că aceste burse ar trebui să continue, pentru că astăzi avem sub 1% din studenții României care sunt din mediul rural și, dacă noi nu reușim prin mijloacele noastre guvernamentale, prin mijloacele bugetului țării să facem acest lucru, nu cred că avem dreptul să luăm această șansă copiilor dintr-o altă sursă.

Aș vrea să spun foarte simplu – eu n-o să vorbesc despre argumentele juridice, s-a vorbit prea mult aici, și nici de argumente istorică -, adevărul este că, dintr-o eroare de negociere probabil, statul român a construit o fundație *căpușă*, care face imposibilă recâștigarea acestei moșteniri de drept pentru Fundația Godju. Dar cel mai grav lucru pe care-l consider că s-a întâmplat este faptul că s-a făcut o chirurgie istorică. Pe Testamentul lui Godju, care era un naționalist eminent într-o epocă a naționalismelor, când s-a născut și națiunea

română, și națiunea maghiară, și celelalte, s-a făcut o chirurgie și s-a adus o fundație ce vine cu un spirit care este contemporan nouă, acum. Este vorba despre spiritul Fundației Sörös. Astăzi poate că este la mare modă, pentru unii, multiculturalismul care, evident, este important, dar nu are rost să facem această chirurgie pe conștiința noastră istorică. Să-l lăsăm pe Godju ca pe un mare naționalist român al unei epoci importante din istoria omenirii.

Aș vrea să mai spun un lucru care cred că este important: relațiile noastre cu Ungaria sunt foarte bune, în acest moment. Nu este domnul senator Mircea Geoană aici, dar am participat în Guvernul care a lucrat la îmbunătățirea acestor relații și mă bucur foarte mult că aceste relații au mers ascendent. Aș vrea să spun un lucru: Guvernul nostru, în decembrie 2004, a blocat negocierile cu Ungaria, tocmai datorită unor asemenea prescripții. Deci, noi nu ne plasăm pe această spirală în care s-a ajuns în acest moment.

Eu nu aș face nici Guvernului din acest moment un proces de intenție. Cred că a fost o greșeală de negociere, făcută de niște birocrați care au gândit, mai degrabă, să rezolve o problemă foarte repede decât s-au gândit la implicațiile mai profunde.

Aș vrea să spun că orice tratat poate fi renegociat, orice acord poate fi renegociat. Fac parte dintre acei puțini care s-au dus la inaugurarea *Fundației Sapienția* de la Cluj din partea Guvernului României. Nu s-a înghesuit nimeni să meargă. Eu am fost din partea Guvernului și vreau să spun că, dacă statul român vrea să facă proiecte

comune cu statul maghiar, am putea și noi - eu sunt de acord, deși unii dintre colegii mei nu sunt de acord – să participăm, de exemplu, la finanțarea *Universității Sapienția* din Cluj, care este o universitate în care învață fiii maghiarilor care plătesc impozite în România. Mi se pare că nu ar fi un lucru greșit, dacă vrem să facem proiecte comune.

Însă, stimate colege și stimați colegi, am auzit – și nu aș vrea să mai insist – pe un distins coleg de-al nostru, zilele trecute, spunând un lucru care a fost preluat de presă. A spus pentru un anumit partid din coaliția de guvernare: *Votul pentru acest Acord este un test de funcționare a coaliției.* Eu vreau să vă spun că un vot împotriva acestui Acord este un test de funcționare a României. Și mai vreau să vă spun, pentru toți care suntem aici, cred că România nu este o țară de unică folosință, nu este un cort pentru inundații, este o țară care trebuie să funcționeze.

În numele ardelenilor și fac apel la ardeleni, indiferent de partid, să respingem acest Acord și, după aceea, să renegociem și să facem toate concesiile necesare, care se fac în asemenea ocazii. Mulțumesc.

(aplauze)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Invit la microfon pe doamna senator Norica Nicolai.

Închei luările de cuvânt.

Mai este vreo luare de cuvânt?

Domnul senator Gheorghe Funar, atât și am încheiat.

Doamna senator Norica Nicolae, vă rog, aveți cuvântul.

Doamna Norica Nicolai:

Mulțumesc, domnule președinte.

Poziția mea vizează o chestiune de procedură, pe care o supun atenției plenului Senatului, în numele Grupurilor parlamentare ale Alianței Dreptate și Adevăr PNL-PD (D.A.).

Stimate colege și stimați colegi,

Doresc să salut dezbaterile de astăzi, care a fost o adevărată dezbateri parlamentară. Azi am avut sentimentul că trăiesc într-un Parlament în care dezbaterile și libertatea opiniilor este o regulă. Avem de soluționat un proiect de lege, care ne pune un dublu set de probleme: o problemă ce ține de continuitatea istorică și de istoria națională a acestei țări și o problemă care ține de vocația europeană a actualei României, în care relațiile de bună vecinătate sunt privilegiate de către noi toți.

S-au ridicat, în cursul dezbaterilor, chestiuni esențiale, de natură juridică. Suntem sesizați cu acest proiect de lege, care are un set de amendamente și sesizează situația tratatelor.

Domnul senator Teodor Meleșcanu a făcut de la această tribună o propunere ca proiectul de lege să fie însoțit de o declarație politică.

Aceste două chestiuni sunt esențiale pentru a răspunde exigențelor Tratatului de la Viena, la care și România, și Ungaria sunt parte cu privire la dreptul tratatelor. Nu vrem să luăm o decizie în afara unei expertize temeinice. Doresc să ne asumăm o decizie, alături de Guvern și în prezența ministrului Ungureanu, cu privire la aceste două situații

juridice, esențiale pentru votul pe care noi, astăzi, ardeleni sau nu, îl vom da în Parlamentul României în favoarea acestui proiect de lege.

De aceea, vă supun, și vă rog, domnule președinte, să supuneți votului Senatului retrimiteră acestui proiect de lege la Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări. Cu această ocazie, sper, că vom avea eleganța de a invita ierarhii Bisericii Ortodoxe Române, care sunt cei interesați în soluționarea acestui proiect de lege și de opiniile cărora, vă asigur că noi vom ține cont, pentru că și Biserica și Parlamentul sunt două instituții fundamentale ale statului și ele trebuie să lucreze spre binele acestei țări, și cred că este o soluție înțeleaptă, pe care Senatul României o poate lua astăzi, prin votul nostru. Vă mulțumesc și vă solicit, domnule președinte, să supuneți votului plenului Senatului retrimiteră acestui proiect de lege la comisie.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnul senator Funar.

E interesantă această opinie. Nu e pentru prima oară când ne trimiteți la comisie, comisie care a discutat, a dezbătut, a venit cu un amendament. Amendamentul există... Domnule Funar, vă rog.

Domnul Gheorghe Funar:

Înalt Prea Sfinția Voastră Mitropolit al Ardealului,

Domnule președinte al Senatului,

Doamnelor și domnilor senatori,

O să am o foarte scurtă și punctuală intervenție. Fostul ministru de externe al României din 1996, probabil, că... prezent, astăzi, și distinsul nostru coleg, probabil că nu a avut timp să citească expunerea de motive la acest proiect de lege semnată de prim-ministru numai Călin Popescu Tăriceanu, în loc de Călin Constantin Anton Popescu Tăriceanu. Dacă ar fi citit expunerea de motive, ar fi aflat că este contrazis de șeful dânsului de partid. Îi recomand să citească al 7-lea alineat din expunerea de motive, care precizează că partea română a înaintat un proiect de strategie comună privind bunurile Fundației Gojdu prin care se propunea o soluție de stingere a litigiului.

Un al doilea punct, pe care vreau să vi-l supun atenției, cred că este de fond. Există nu numai o similitudine de nume, ci o similitudine de patrimoniu și prin această stratagemă Fundația privată Gojdu rămâne fără patrimoniu, fiind încălcat, așa cum bine sublinia domnul senator Vadin, pentru a treia oară Tratatul de la Trianon, dar de data aceasta cu sprijinul Guvernului Tăriceanu.

Un al treilea punct pe care aș vrea să-l aduc în discuție... M-a provocat distinsul reprezentant al UDMR-ului din Cluj-Napoca, care v-a spus adevărul parțial. Udmeriștii au vrut să lase județul Cluj fără sediu al Ambulanței. Au provocat procese, există hotărâri judecătorești irevocabile. Imobilul aparține statului român. Sediul Ambulanței din Cluj-Napoca, de pe strada Horia nr.55, și exemplul care a încercat să vi-l prezinte astăzi nu ține. (*rumoare*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă rog să vă referiți la subiect, domnule Funar. Poate și încheiați.

Domnul Gheorghe Funar:

Închei imediat, domnule președinte. Declarația la care făcea referire doamna senator Norica Nicolai, probabil, că ar putea fi luată în discuție în ipoteza în care dânsa ne convinge că o declarație politică are valoare de peste 3 miliarde euro, cât este patrimoniul Fundației Gojdu. Și, închei, dorind să îmi exprim acordul și susținerea față de toate argumentele de natură juridică, pe care le-a prezentat domnul senator Iorgovan, care are perfectă dreptate, iar poziția Sinodului Bisericii Ortodoxe Române, prezentată de Înalt Prea Sfinția Sa, Laurențiu Streja, este clară, fermă și după opinia mea, trebuie s-o respectăm fără rezerve, noi, senatorii români. Mulțumesc.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Mulțumesc foarte mult. Domnul senator Solcanu.

Domnul Ion Solcanu:

Domnule președinte,

Stimate colege și stimați colegi,

Înalt Prea Sfințite Părinte Laurențiu Streja,

Este a doua zi când Senatul României dezbate un asemenea proiect de lege extrem de important. Mă bucură că la jumătatea unei jumătăți de zile de dezbatere a acestui proiect de lege, colegii noștri de la putere au concis că trebuie să mai gândim asupra acestuia cu o încărcătură istorică, emoțională, sentimentală deosebită. Domnule președinte,

pentru a lua o asemenea decizie, deci, de retrimiteri la comisie, în eventualitatea că acest proiect de lege va fi însoțit și de o declarație politică, ar trebui să avem, însă, o negociere, o consultare cu grupurile parlamentare pentru a ști exact ce va conține această declarație politică de natură să permită Fundației Gojdu, pentru viitorime să-și solicite drepturile istorice. Deci, am dori 5 minute de consultări, înainte de a se supune votului retrimiteri la comisie.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Stimate coleg, parcă lucrăm de azi, de ieri în domeniul legiferării și în domeniul tratatelor și acordurilor.

Stimați colegi, am mai făcut declarații și desemnează miniștrii de externe în cele două părți... E un lucru mai complicat. Nu, Parlamentul face așa ceva. Anexe la acord..., nu o declarație unilaterală. Lăsați-o , încolo de treabă! Vă rog eu mult.

Domnul senator Arion Viorel, după care domnul senator Păunescu, după care domnul senator Berceanu, după care domnul senator Vasilescu. Vă rog foarte mult. Microfonul 2.

Domnul Viorel Arion:

Mulțumesc, domnule președinte.

Întâmplător, având de susținut mai multe proiecte de lege, am asistat la mai multe de ședințe de dezbateri pe această lege, la Camera Deputaților. Cei de la Camera Deputaților nu s-au grăbit așa ca noi și până când și-au dat un vot au chibzuit foarte mult. De aceea, vă rog, domnule președinte să luați în considerare propunerea doamnei senator

Norica Nicolai, care exprimă, de fapt, punctul de vedere al celui mai mare grup politic din Senat, al Alianței D.A., și să supuneți la vot retrimiteria la comisie.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Dacă ați observat, niciodată n-am refuzat o doamnă. Așa, că nu era cazul să luați cuvântul.

Domnul senator Adrian Păunescu. Aveți cuvântul, domnule senator.

Domnul Adrian Păunescu:

Vă mulțumesc.

Eu cred că dezbaterile din comisii au fost atât de profunde și de contradictorii, încât e o perfectă inutilitate să o luăm de la început, pentru că soluția nu e la noi. Dacă Guvernul retrage, dacă are puterea să retragă titulatura Gojdu și să nu ocupe camere din curțile Gojdu, atunci lucrurile sunt simple. Noi nu avem nimic împotriva cooperării, mai ales, de natură spirituală, dar nu numai spirituală dintre România și Ungaria. Dimpotrivă, nu credem că trebuie folosit mereu trecutul pentru a rezolva problemele viitorului. Trecutul vine cu toate situațiile lui conflictuale și să sperăm că va veni o clipă și a seninătății, și a colaborării fără suspiciune între cele două popoare. De aceea, nu are ce discuta nici una din comisii. Programul nostru a fost clar. Ne-am întâlnit în două ocazii, am stat serios de vorbă. A fost un vot de 12-10. Am părăsit Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, unde au avut loc dezbaterile cu sentimentul că suntem între

frați, dar avem păreri diferite. Nu am simțit nici o obstrucție din partea colegului Eckstein, dar am simțit că ne păstrăm opiniile. De aceea, am fost nemulțumit de soluția pe care ne-o reamintește colegul cu amendamentul, pentru că amendamentul n-are nici o valabilitate, decât, eventual, pentru noi. Când sunt două părți în relație, în reacție nu avem de unde garanta că partea cealaltă va respecta ce hotărâm noi pe strada 13 septembrie. E un alt 13 septembrie. Și e normal să fie așa. Așa, încât, să nu ne amăgim. Astea sunt, trebuie să spun, fumigene făcute unui spectacol de seară. Realitatea e că numai textul convenit între cele două guverne contează și numai ceea ce Parlamentul va vota, va deveni realitate. De aceea, eu cred că nefiind neapărat bucuros de numărul de oameni care ar putea vota pentru desființarea textului suntem puțini, dar eu cred că trebuie să riscăm și să credem că și ceilalți colegi, indiferent de partidul din care fac parte, și aici au fost exemple extraordinare, vor vota în interesul națiunii române. Asta este o chestiune evidentă. Nu s-a lucrat atent. Nu s-a lucrat bine și avem obligația de conștiință de a ne comporta atent față de textele care obligă națiunea română la noi și noi pierderi.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Mulțumesc, domnule senator.

Domnul senator Berceanu Radu, după care domnul senator Gavrilă Vasilescu, după care domnul senator Șerban Nicolae. Aveți cuvântul.

Domnul Radu Mircea Berceanu:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Intenția noastră cu această cerere, n-a fost deloc una care să ne ducă, așa cum spunea domnul senator Păunescu, într-o perfectă inutilitate. Recunoaștem cât se poate de deschis că suntem într-o situație complicată, pentru că noi, cel puțin inițial, am crezut că Ministerul de Externe a încercat cu posibilitățile anului 2006, cu pragmatism să găsească o formulă în care, totuși, să se mai poată face anumite lucruri, să se obțină câte ceva și să se poată merge înainte pe ideea de a recupera cât mai mult din ceea ce înseamnă, din toate punctele de vedere, și n-are rost să mai revin, Moștenirea Gojdu. Din păcate, constatăm că , totuși, lucrurile nu sunt deloc foarte clare. Cererea de retrimiteri la comisie este, de fapt, o cerere de a ne lua o perioadă de timp în care să putem, eventual, să dăm șansa găsirii unei soluții mai bune. Eu cred că domnul ministru de externe va trebui,

în primul și în primul rând, să stea de vorbă cu Înaltele fețe bisericești și să găsească, eventual, punctele care ar putea să rezolve problema. *(Discuții în sală)* Nu, nu, explic propunerea doar. De aceea, noi am dori această retrimiteri la comisie ca să existe acest timp și vă spunem că această ...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator Iorgovan ...

Domnul Radu Mircea Berceanu:

Este intenția noastră, de-adevăratelea, și nu alta! De aceea, eu v-aș ruga să înțelegeți această chestiune și să căutăm să găsim o soluție, pentru că, cel puțin, noi, nu dorim, deloc, nici să creăm un eventual semn de întrebare politic între cele două țări, nu dorim deloc nici să creăm vreo problemă actualei Fundații, Bisericii Ortodoxe, în legătură cu această chestiune. De aceea, am dorit și v-aș ruga să fiți de acord cu această propunere.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Mulțumesc. Domnule senator Solcanu, haideți să terminăm întâi cu luările de cuvânt! Vă rog, procedură!

Domnul Ioan Solcanu:

M-a lămurit cuvântul domnului senator Berceanu. Știm, deci, exact ce se dorește, fapt pentru care renunțăm la ceea ce se cheamă consultări și cerem votarea acum, prin vot secret, a acestui proiect de lege.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Așteptați puțin! Domnul senator Vasilescu. Vă rog, haideți să încercăm să sintetizăm!

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Mulțumesc, domnule președinte!

Doamnelor și domnilor colegi, aș vrea să clarificăm o problemă. Am înțeles, când s-a discutat aici, s-a discutat ... domnule președinte,

vă rog frumos să interveniți, să faceți puțină liniște, pentru că vreau să discut în legătură cu ...*(Rumoare în sală)*

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Stimați colegi, vă rog, puțină liniște! Pierdem timpul, vă rog foarte mult!

Domnul Gavrilă Vasilescu:

Deci, s-a făcut o declarație de la acest microfon de către doamna senator Norica Nicolai și de către domnul senator Meleşcanu, prin care s-a vorbit și de adoptarea unei declarații. La un moment dat, chiar am și spus și a unei declarații, dar asupra declarației respective și asupra conținutului declarației care se dorește să se facă, dacă se acceptă această idee, urmează, probabil, și consultările la care se refereau colegii senatori. În ceea ce privește textul amendamentului, el este parte integrantă din lege, dacă dumneavoastră îl veți adopta în acest sens. *(Rumoare în sală)*

Nu acord, domnule senator, și vă rog să rețineți, și domnilor colegi, acordul este acord și legea de ratificare este lege de ratificare. Sunt două lucruri distincte. În legea de ratificare va fi și interpretarea care ... Păi, da, dar s-a discutat, la un moment dat, domnule senator și domnilor, s-a vorbit de o declarație și s-a citit textul și a fost preluat ca un fel de declarație. Deci, ceea ce este amendament, rămâne amendament și face parte din lege. Așa va fi legea, dacă se va vota în acest fel. Dacă l-ați fi făcut dumneavoastră, nu mai era o prostie, domnule senator.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Mulțumesc, domnule senator. Domnul senator Șerban Nicolae, după care domnul senator Corneliu Vadim Tudor.

Domnul Șerban Nicolae:

Mulțumesc. Domnule președinte, doamnelor și domnilor colegi, propunerea cu retrimiteră la comisie înseamnă, în primul rând, că cei care au inițiat acest proiect, ordonanța, recunosc că au făcut o greșală, o greșală foarte mare. Nu mă hazardez să o calific așa cum ar merita, pentru că suntem toți de la tribuna Senatului, dar aceasta înseamnă acum că am făcut o greșală și la dezbateră în comisii, că am făcut o greșală și la elaborarea raportului și cu această chestiune nu putem fi de acord. Dacă rezulta din dezbateri că este necesară o procedură de modificare la raport sau la amendamente, am fi fost de acord, dar declarație la o lege de ratificare, nu se poate face. Vă aduc în atenție faptul că în România, după 1990, nu a făcut nici un fel de declarație, la nici un fel de acord, nici bilateral, nici multilateral. Ar fi o premieră nedorită și ar fi lipsit de orice fel de efect să facem o declarație în acest sens. A făcut România o singură declarație comună la Acordul cu Federația Rusă, și acolo era vorba de tezaur, că a amintit cineva de tezaur. Deci, propunerea nu-și are nici rostul, nici sensul, nici nu poate să ne ajute la nimic. Amendamentul, așa cum a fost făcut, ca și declarația care se preconizează, ar modifica textul Acordului. Din acest punct de vedere nu avem ce să discutăm, nu se poate interveni pe

Acord. Îl admitem sau îl respingem. Și eu sper că îl vom respinge. Vă mulțumesc.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă rog să luați loc. Domnul senator Corneliu Vadim Tudor.

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Am un drept la replică pentru că domnul senator Tiberiu Prodan, dar și alții, mi-au pronunțat numele.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Până și domnul senator Funar!

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Am constatat cât de incredibil poate schimba un ordin de partid conștiința unor intelectuali. Și, din păcate, nu este prima oară. Mă simt dator, ca om care a adresat și verbal, și în scris, și invitație Înalt-Prea-Sfinției-Sale, Mitropolitul Ardealului, să-i prezint scuze, din tot sufletul, pentru că a asistat la niște momente penibile. Cum adică, în Parlamentul României, ne ciondănim aproape două ore, dacă un înalt ierarh, un Întâi Stătător al Bisericii naționale, străbune poate vorbi sau nu poate vorbi! Noroc că distinsul și venerabilul nostru coleg, Radu Câmpeanu, a reușit să vă întoarcă pe dumneavoastră, din Coaliția guvernamentală, din drum și v-a determinat să dați acel vot de onoare, vot pe care nu mă îndoiesc că-l veți da și în final, împotriva aceste aberante ordonanțe de urgență. Domnul Tiberiu Prodan a spus că a fost la Budapesta, împreună cu o deputată din partidul pe care îl conduc, arhitecta Palatului Parlamentului, unde vorbim acum. Am vorbit cu

doamna Anca Petrescu, la telefon, și nu este așa, stimate coleg! Nu este chiar așa ruină, cum ați spus dumneavoastră! Asta este situația, dați-mi voie să o cred pe ea, și ea mi-a zis că este o mare afacere. De aia este bătaia asta! Sunt bani acolo, domnule! Bașca faptul că, probabil, că în Acordul dumneavoastră cu UDMR-ul figurează și această Ordonanță „Gojdu”. Este o mare afacere! Deci, în loc de 2 mii Euro mp, cât costă acum așa-zisele ruine pe care le invocați dumneavoastră, în final, după ce se vor face unele reparații, normal, clădirile sunt foarte vechi, o să coste 7 mii Euro mp. Este o afacere maghiaro-israeliană, pe proprietatea Bisericii Ortodoxe Române. Cu aceasta, dați-mi voie să nu fiu de acord! Dumneavoastră ați lansat niște amenințări, așa, foarte fine, că Budapesta va face, va drege, că nu mai intrăm în Europa! Domnule, dar Budapesta nu este Tiraspol, domnule! Nu este No man's land! Budapesta este o capitală cu o tradiție importantă, este un oraș imperial foarte frumos, sunt oameni civilizați acolo! Prezentați dumneavoastră lucrurile de o manieră apocaliptică. Spuneți că v-ați întâlnit cu români din Ungaria, care v-au rugat pe dumneavoastră... Văd că nu vă convine ce auziți, așa înțelegeți dumneavoastră democrația! Ați plecat, acum, când vi se spun niște adevăruri! Și eu am fost la Budapesta, domnule! Chiar lângă Parlamentul, unde un soldat român, în 1919 a pus o opincă, nu am putut să mă sui acolo, nu aveam opinci, mi-am scos adidașii și m-am pozat și lângă Parlament cu un adidas, în ideea că s-ar putea odată și odată să-l pun pe acoperișul acelei foarte frumoase clădiri! M-am

întâlnit și eu cu români, și mi-au zis invers, mi-au zis că vor ca acea fundație să fie a românilor și a Bisericii Ortodoxe. Doamna senator Norica Nicolai propune, de comun acord, probabil, cu colegii domniei-sale, retrimiteră la comisie. De ce mai este ordonanță de urgență, dacă o mai retrimiteți? Mai avem două săptămâni până terminăm actuala sesiune. Colegul Meleşcanu, sau nu știu cine, a spus să așteptăm să vină și ministrul de externe. Nu este de vină forul superior al țării, Camera superioară a Parlamentului că domnul Ungureanu vine când are domnia-sa chef. El este foarte important. Ba se vede cu ambasadorii din țările Uniunii Europene, ba se vede la Bruxelles cu nu știu cine, și noi suntem pâlmașii, noi suntem plugarii! Stăm aici până acceptă junele de 30 de ani, Ungureanu, să ne bage în seamă. Dar, chiar așa rău am ajuns? Am auzit ce a spus domnia-sa. Ni se mai spune să mai vină și alți ierarhi. Să vină și patriarhul, zice Teo Meleşcanu! Dragă și stimată coleg, are peste 91 de ani! Este un patriarh! Este patriarh și la modul propriu, la modul vârstei!

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator, ați cerut un drept la replică. Vă rog eu foarte mult ...

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Voi încheia. Domnul Vasilescu spune că dacă respingem ordonanța, Europa se va întreba, ce s-a întâmplat, oare, aici, la București? Păi, domne, de ce nu întreabă Europa asta ce s-a întâmplat la Paris? Și ce s-a întâmplat în Olanda, când Franța și Olanda au

respins ceva cu mult mai important decât o modestă ordonanță provincială! Au respins Tratatul constituțional! Domnule Vasilescu, nu vorbiți pe la spatele meu, vorbiți-mi bărbătește, în față, pentru că ...și vreau să vă spun așa, că dacă mâine, dumneavoastră, de la PUR, ieșiți de la guvernare, vă întoarceți pe dos ce ați spus acum! Și veți spune „bine faceți că respingeți ordonanța”

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Vă rog să încheiați, domnule senator!

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Voi încheia că vreau eu, domnule președinte!

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Nu, păi, vă iau microfonul! Nu când vreți dumneavoastră, domnule senator! Ați cerut un drept la replică pe două minute și ...

Domnul Corneliu Vadim Tudor:

Ca istoric, vreau să vă spun că în corespondența, dacă nu mă înșeală memoria, George Barițiu-Bogdan Petriceicu Hașdeu, Barițiu îi scrie din Ardeal, normal, că preoții calvini și, în general, ungurii spuneau da, zice „o să mai stăm de vorbă, rezolvăm, dar popii valahi să nu afurisească, pentru că se prinde blestemul”. Deci, gândiți-vă că blestemul popilor ortodocși care au fost umiliți și răstigniți pe ușile bisericilor ultima dată, după Dictatul de la Viena, blestemul acesta s-ar putea să prindă! Să nu uitați ce vă spun eu! Aveți grijă și nu-l mâniați pe Dumnezeu! Vă mulțumesc.

(Aplauze în sală)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Mulțumesc, domnule senator. Domnul senator Eckstein Kovacs.

Domnul Eckstein Kovacs Peter:

Eu cred că propunerea doamnei senator, Norica Nicolai, este, în primul rând, regulamentară. Regulamentul prevede dacă din discuții rezultă elemente noi, atunci plenul poate să dispună, să returneze. Eu spun numai două din aceste elemente care au rezultat din vot, este vorba de natura juridică și de consecințele unei declarații politice, respectiv, de adoptare a amendamentului „Vasilescu” și din calitate de parlamentar și de senator. Și în al doilea rând, eu cred că este bine ca să fie sesizată, pe fond, pentru un raport suplimentar, Comisia pentru politică externă, pentru a clarifica acest lucru și pe de altă parte, a fost o discuție de care am mai uitat, în care s-a pus în discuție în ce modalitate adoptăm sau respingem această ordonanță de urgență, în care cred eu, că soluția propusă de Comisia juridică, de numiri, disciplină și validări, să dăm o respingere a respingerii care s-a adoptat de către Camera Deputaților, este una legală și corectă. Dar s-a invocat și o teză ...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator, vă rog eu foarte mult! Discutăm de jumătate de ori, nu este cazul s-o spuneți a zecea oară!

Domnul Eckstein Kovacs Peter:

Ca atare, nu spun a doua oară, spun încă un argument pentru care Comisia juridică, de numiri, disciplină și validări și Comisia pentru

politică externă pot să vină cu un punct de vedere care este îmbrățișat de toate partidele.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Mulțumesc. Nu este cazul ... Domnul secretar de stat Lucian Leuștean, dacă doriți să interveniți? Microfonul 9, vă rog!

Domnul Lucian Leuștean – secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe:

Vă mulțumesc, domnule președinte!

Înalt Prea-Sfinția-Voastră,

Doamnelor și domnilor senatori, sigur, s-au spus foarte multe lucruri în lunile care au trecut, atât în Cameră, cât și aici, în comisii și în plen. Nu vreau să vă răpesc prea mult din timp, dar totuși, aș vrea să vă spun câteva cuvinte despre întrebări care nu s-au pus. Întrebări care s-au pus sau ...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule secretar de stat, vreau să vă atenționez că nu o luăm de la capăt! Ministrul de externe, Ungureanu, a făcut un expozeu de vreo 35-40 de minute, a răspuns la vreo 20 de întrebări. Din această cauză nu vi s-au pus întrebări, pentru că domnul ministru Ungureanu a adus argumente destule, a răspuns la aceste întrebări. Dumneavoastră trageți o concluzie, nu o luăm de la capăt, să ne țineți un speech! Nu știu dacă este clar! Aveți cuvântul. Trebuia să vă informeze domnul Ungureanu, tot ce a spus el, vă rog!

Domnul Lucian Leuștean:

Am fost și eu prezent, domnule președinte, când a fost domnul ministru. În primul rând, aș vrea să vă spun că domnul ministru ar fi vrut să fie astăzi aici. Din păcate, este la Bruxelles, la Consiliul Europei, alături de președinte și de primul-ministru al României. Nu a avut de făcut o opțiune aici. Trebuia să meargă. Nu există alegere în acest sens.

În privința propunerii care s-a făcut, de retrimiteri la comisie, noi nu avem nimic împotrivă. Cred că o prelungire a discuțiilor și a dezbaterilor nu poate fi decât utilă, ca să se ajungă la o soluție care să fie convenabilă. (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Antonie Iorgovan (din sală):

Dați-vă demisia. (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule Iorgovan, vă rog eu să vă calmați.

(Din sală): De ce ați aprobat în comisie?

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Fac un apel la dumneavoastră. Vă rog eu să vă calmați. Vă dau și cuvântul dacă vreți. Vă rog foarte mult să păstrați liniștea.

Domnul Antonie Iorgovan (din sală):

Habar nu au.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule Iorgovan, nu mă obligați, că vă scot din sală. (*rumoare, discuții*) Vă rog foarte mult.

Vă rog liniște. Domnule secretar de stat, aveți cuvântul.

Domnul Lucian Leuștean:

Vă mulțumesc, domnule președinte. Vreau să vă mai spun un singur lucru. Nu avem de ales aici, când discutăm despre acest acord, între a respecta sau a nu respecta moștenirea lui Emanoil Gojdu.

Alegerea pe care o faceți dumneavoastră astăzi este dacă în mijlocul Budapestei, în ceea ce se cheamă Curțile Gojdu, vor fi doar firme private, magazine, centre comerciale... (*discuții, rumoare, vociferări*)

(*Din sală, mai multe voci*): Face special... Sunteți minister de externe...

Domnul Antonie Iorgovan (din sală):

Nu este posibil așa ceva! (*rumoare, discuții*)

Domnul Șerban Nicolae (din sală):

Cum adică noi alegem? (*discuții, rumoare, vociferări*)...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule secretar de stat... stimați colegi... Deci, stimați colegi, din păcate... Domnule senator Șerban, vă rog eu să-l lăsați pe domnul secretar de stat să-și spună punctul de vedere. Dar dacă merge în favoarea unui vot? De ce vă deranjează așa de mult? (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnilor, vă rog eu foarte mult...

Domnul Șerban Nicolae (din sală):

Mă deranjează că a spus "Senatul decide".

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule senator!... Domnule senator, vă rog eu foarte mult, tăceți din gură! (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnule secretar de stat, vă rog, aveți cuvântul.

Domnul Lucian Leuștean:

Vă mulțumesc, domnule președinte. Propunerea care a venit din partea Ministerului Afacerilor Externe și a Guvernului României a fost aceea ca în Curțile Gojdu să existe un muzeu, o bibliotecă, un institut al parteneriatului strategic. Aceasta a fost soluția propusă de câțiva ani de zile, negociată și de fosta putere, negociată și de actuala putere și care s-a materializat în acest acord.

Vă mulțumesc. (*discuții, rumoare, vociferări*)

(Din sală): Domnule președinte... la vot...

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Domnule, toți au de spus, domnule. Nu am aprobat o lege astăzi, domnilor! Aveți cuvântul. Vă rog, domnule senator.

Domnul Adrian Păunescu:

Pentru că vechea putere, noua putere nu pot decide soarta unei fundații particulare. Domnul ministru asta nu înțelege.

Persistă în eroarea șefilor săi. (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Stimați colegi, am încheiat dezbaterile generale, răspunsurile la întrebări, tot ce vreți dumneavoastră.

S-au făcut niște propuneri. Sigur, sunt obligat ca, în calitate de președinte, să le supun la vot.

Vreau să rețineți însă un lucru. În contextul în care noi suntem Cameră decizională și se solicită o retrimiteră la comisie, care nu prea văd ce ar putea adăuga în plus comisia față de ce a propus aici – dar supun votului dumneavoastră acest lucru – suntem în situația în care avem o ordonanță de urgență care-și produce efectele. (*rumoare, discuții*)

Domnul Antonie Iorgovan:

Asta este problema.

Domnul Nicolae Văcăroiu:

Se alocă bani, se investesc bani acolo și așa mai departe. Deci nu este o glumă. Dacă Guvernul – apropo de urgență și Constituție – hai să fim sinceri, nu era o urgență sub nici o formă. (*rumoare, discuții*)
Asta este cu totul altceva.

Dar există această propunere pe care v-o fac cu următoarea condiție. Marți, cel târziu, săptămâna viitoare, comisia să se întrunească, iar joi, dacă cumva trece de vot, dacă trece de votul nostru, retrimitem. Iar joi să dăm votul pe raport cu amendament și pe lege. Nu am altă soluție. (*rumoare, discuții*)

Până marți... (*discuții, rumoare, vociferări*)

Domnule Ungheanu, nu înțelegi că ești lider de grup și în contextul în care un lider de grup solicită acest lucru ești obligat să

supui la vot? De ce vă mai ridicați și faceți comentarii de genul acesta?
(*discuții, rumoare, vociferări*)

Nu am soluție! Votați împotrivă și nu am nimic împotrivă. Deci condiția este ca marți, Comisiei juridice de numiri, disciplină, imunități și validări – cu cine vreți dumneavoastră – să clarifice toate problemele și de constituționalitate, și alte probleme legate de posibilitatea redactării unui text. Nu știu! La Acord...

Gândiți o soluție și împreună cu Guvernul. (*rumoare, discuții*)

Dar până atunci, neavând altă soluție, supun votului dumneavoastră propunerea Grupurilor PRM-PD de retrimiteră la comisie, cu condiția ca, cel târziu joi, să vină... (*rumoare, discuții*)

Vă rog să votați. Vă rog să votați.

Cu 55 de voturi pentru, 44 împotrivă și nici o abținere, deci cel târziu marți raport... (*rumoare, discuții*)

Stați puțin, unde plecați? Nu am înțeles! (*rumoare, discuții*)
Stimați colegi senatori! Domnule Meleşcanu, domnule Vosgianian!
Sunteți președinte de comisie, aveți 4 legi prioritate.

Am aprobat programul până la 13.30. Domnule! Chiar așa nu se poate lucra în țara asta? (*rumoare, discuții*)

Stimați colegi, am votat programul până la 13.30. Credeam că mă rugați să lucrăm până la ora 20.00 azi.